Hayat

SAYI: 24
12 HAZİRAN 1959
125 KURUŞ

Bu sayıda :

Eski İstanbul
5 RENKLİ ESKİ KÂĞITHANE TABLOSU
VE
Tarihî fotoğraflarla
8 sahifelik
Büyük röportaj

Temiz ve berrak bir cild yüzünüzün ifadesini canlandırır.

Cildinize berraklık kazandırmak için geceleri yatmadan evvel POND'S COLD kremi ile masaj yapınız. Bu krem cildinizi makyaj kalıntılarından temizler, yumuşatır ve besler.

Sabahları makyajınıza zemin vazifesini görecek POND'S VANISHING kremini kullanınız.

POND'S
KREMLERİ

Güzelliğiniz için POND'S C ve POND'S V birbirini tamamlar.

6

Grapho English
ENGLISH SPEAKING CAMPS
ABANA

İNGİLİZCE
KONUŞMA KAMPI

Türkiyenin en şirin köyü ABANAda günde 6 saat ders, bol gıda, deniz, eğlence ve her beş kişiye bir İngiliz öğretmen.

Acele ücretsiz broşür isteyiniz:

GRAPHO-ENGLISH bu memlekette papağan gibi ezberletmeden yabancıdil öğretebilen ilk ve en geniş teşkilatlı müessesedir. Ücretsiz broşür isteyiniz.

GRAPHO-ENGLISH
İstiklâl Caddesi 297 — Beyoğlu

MEKTUPLA
İNGİLİZCE
ALMANCA
FRANSIZCA
ve
MUHASEBE

SÜRPRİZ
perlon

GÖMLEK ve KADIN ÇAMAŞIRLARI
PERLON LASTEKS MAYOLARI

Hayat

(Fotoğraf : CAMERA CLIX)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 140
SAYI : 24 CİLT : I 1959

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu. Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

İSTANBUL GÖKLERİNDE JETLER

Nato'nun 10. yıl dönümüydü, Türk - Amerikan dostluğu 150 yılını doldurmuştu. 1 haziran Türk Hava Kuvvetleri günüydü. Dost Amerikan havacıları bu üç yıl dönümü şerefine, Türk Silâhlı Kuvvetlerini ve halkını selâmlamak üzere İstanbul, Ankara ve Eskişehir semalarında Türk havacıları ile müşterek bir gösteri yaptılar.

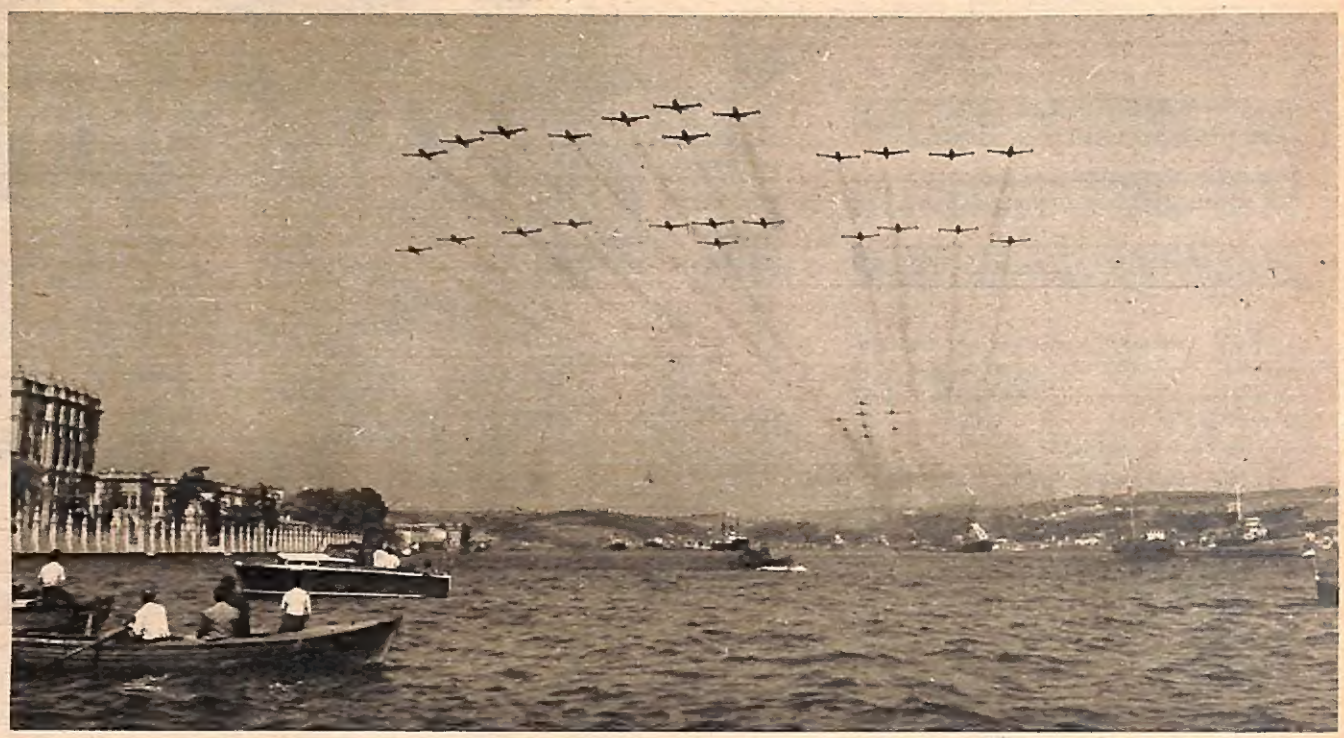

GÖSTERİLER BAŞLIYOR — Binlerce İstanbullunun gözleri, o gün, İstanbul semalarındaydı. Karadeniz Boğazının ağzında korkunç bir gürültü duyuldu. Türk Hava Kuvvetlerine bağlı F-84 tipinde 24 jet, 700 metre yükseklikten uçarak gösterileri açtı.

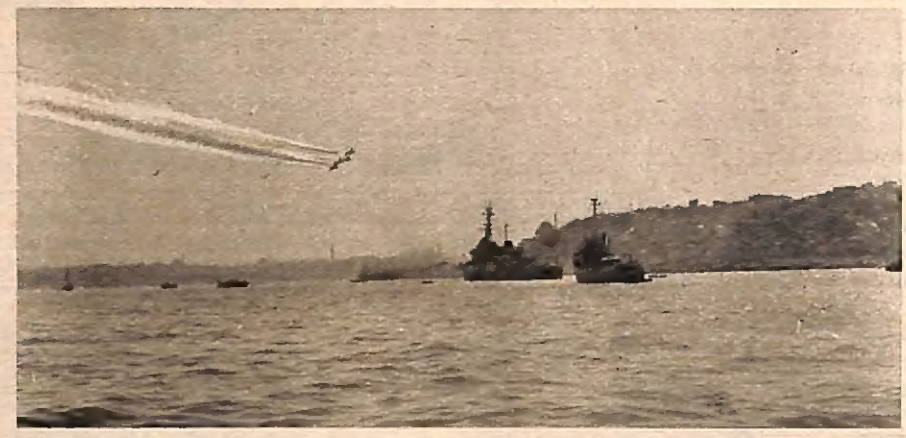

UÇAKLAR VE SEYİRCİLER — 1 saat 25 dakika süren hava gösterileri sırasında jetler Boğaz semalarında mekik dokudular. Kanad uçları arasında 90 santimlik bir mesafe kalıncaya kadar birbirine yaklaşan uçaklar, saatte 750 mili aşan süratleriyle Boğazın bir yakasından, öteki yakasına; Dolmabahçe önlerinde demirlemiş misafir Fransız filosuna doğru uçtular.

BOMBA GÜLÜ — Jetler, gökyüzünde şandel, burgu, kuban sekizi, bomba gülü şekilleri ile NATO armasını dumanla çizdiler. 10 yıldan beri Amerikan Hava Kuvvetleri gösteri birincisi olan Skyblazers ekibinin «bomba gülü» şekli heyecanla takibedildi. Eşkenar dörtgen düzeninde inişe geçen uçaklar birden ayrılıyor, bir gül goncası gibi havada açılıyor, sonra yine kavuşuyorlardı.

FOTOĞRAFLAR : İNAL TENGİZMAN

Sophia Loren'in Toplatmaya Muvaffak Olamadığı Fotoğraflar :

Dünün Sophia

Güzellik müsabakalarından sinemaya geçen taşralı kız, fotoğrafçılara bayağı pozlar vererek parlamaya çalışıyordu.

«Harb yıllarında Napoli'ye çıkartma yapan Amerikalı askerleri, şarkı söyliyerek ve dansederek eğlendirirdim. Niçin saklıyacağım? Dokuz yaşında idim, açtım... Onlar bana ekmek ve çikolata verirlerdi...»

Sophia Loren, New York'ta kendisiyle konuşan bir Amerikalı gazeteciye mazisini açık açık anlatıyordu. Gazeteci, aktrisin bir anda gözlerinin nemlendiğini farketmişti. Oysa, beyaz perdede bu derece şöhret sahibi olmasına rağmen, Sophia Loren mazisini kimseden saklamazdı. Çocukluk günlerinde rüyalarını, Tyrone Power'lerin, Gregory Peck'lerin kolları arasında geçiren, artist olmak arzusu ile yanıp tutuşan, tecrübesiz, cahil bir taşra kızı bugünkü mevkiine nasıl ulaşabilmişti?... Napolinin, Pozzuoli köyünden Hollywood'a giden yol engeller, zikzaklarla doluydu. Çocukluk çağında Sophia Loren güzel değildi, bacakları ve vücudu zayıf, yüzü donuk, hareketleri soğuktu. Konuşmasını, yürümesini bilmezdi. Yıllar geçtikçe değişecek, cazibeli ve sempatik bir kız olacaktı. On dört yaşında iken Napolide yapılan bir güzellik kıraliçesi seçiminde ikinci olduktan sonra, Roma'da, Salsamaggiore'de yapılan güzellik müsabakalarına girdi. Derece alsa da, almasa da, halkın alkışlarına mazhar olabilmek, gazetelere mayolu resimlerini bastırabilmek onun için az şey sayılmazdı. Cazibesinden başka vasfı olmayan genç taşra kızlarını sinema aktrisliğine götüren en kısa yollardan biri güzellik müsabakaları değil miydi?... Aktris olmak için elinden geleni yapmaya azimliydi. Figüranlık ile beyaz perdede görünmeye başladığı günlerde kendi kendine bir reklâm kampanyası açmanın çarelerini arıyacaktı. Gazete fotoğrafçılarına lüzumundan fazla iltifatkâr davranıyor, iç gıcıklayıcı fotoğraflar çektirerek gazetelerde görülmeye çalışıyordu. «Quelles Drôles de Nuit» adlı filmde figüranlık yaparken, belinden yukarısı tamamen çıplak bir şekilde kamera karşısına çıkmış olan Sophia, gazete fotoğrafçılarına da pek cüretkâr, pek âdi pozlar veriyordu. Klâsik pin-up kadrları içinde, mayolu, siyah kombinezonlu resimlerini bir aralık, İtalyan mecmualarında sık sık görmek mümkündü. Sophia Loren o zamanlar bu şekilde meşhur olacağına inanıyordu. Zaman, ihtiraslı genç aktrisi mahçup çıkarmadı. Fakat, bu süratli yükselişinde zekâ ve kabiliyetinin asıl rolü oynadığı inkâr edilemezdi. Niçin, aynı şeyleri yapan, hattâ daha cüretkâr yollar tutan sayısız aktris namzedi yeni bir Sophia Loren olamıyordu?... Sinema dünyasındaki ilk günlerinde yaptıkları tecrübesizlikten, çılgınlıktan başka bir şey değildi. Bugün milletlerarası film yarışmalarında, kelimenin gerçek anlamı ile «aktris» diye kendinden bahsettirebilen Sophia Loren de, bizzat bunu itiraf ediyordu. Son günlerde, eski pin-up resimlerini toplatmak istemesi, mazisini inkâr etmek anlamına değil, mazide yapmış olduklarını protesto etmek anlamına alınmalıdır.

GÜZELLİK MÜSABAKASINDA *Sophia Loren, Salsamaggiore'deki «İtalyan Güzeli» seçimine katıldığı sırada... Sophia, 1949 da Napolide «Deniz Kıraliçesi» müsabakasında ikinci olduktan sonra, sık sık güzellik müsabakalarında şansını denedi. Kazanmasa da, alkışlanmak, mayolu resimlerini serbestçe gazetelerde bastırabilmek onun için az şey sayılmazdı. Yan sahifedeki resim ise, Sophia Loren'i sinemaya atıldığı ilk günlerde gösteriyor. O günlerin ihtiraslı namzedi açık saçık pozlarla temayüz etmenin yollarını arıyordu.*

FİGÜRANLIK GÜNLERİ *Sophia Loren, beyaz perdede figüranlık yaptığı sıralarda, gazete fotoğrafçılarına klâsik pin-up kadrları içinde âdi pozlar verirdi. Sefahat âlemi dekoru içindeki hali olsun, ayna karşısındaki cüretkâr pozu olsun, bugünkü Sophia Loren için utanç vericidir.*

Loren

Geçen hafta, şöhretinin ve itibarının zirvesine erişmiş olan Sophia Loren'i On ikinci Cannes Film Festivalinde göstermiştik. Bu röportajımızın hazırlanması henüz bitmişti ki, Sophia Loren'in uzun zamandan beri toplatmaya çalıştığı eski fotoğraflardan bir seri özel olarak elimize geçti. Fotoğrafların hususiyeti bir tarafa, geçen haftaki röportajlarla da enteresan bir tezat teşkil etmesi, bizi bunları hemen neşretmeye sevketti.

BUGÜNÜN SOPHIA LOREN'İ

Sophia Loren'in, zamanla fizyonomisi ve davranışları ile birlikte, his hayatı da tamamen değişti. Sinemaya atıldığı günlerde sırf kendinden bahsettirebilmek için sık sık kavalye değiştiren Sophia Loren'den artık eser kalmamıştır. Sophia Loren, yandaki resimde, beraber görüldüğü eşi Carlo Ponti ile 1952 yılında tanışmıştır. Sophia'nın beyaz perdede kendini tanıtabilmesi için bizzat gayret sarfeden, prodüktör Carlo Ponti, aktrisin his hayatına da yeni bir yön vermiş bulunuyor. Yandaki resim, ev kadınının ağırlığına ve huzuruna kavuşmuş bugünün popüler yıldızını mazideki Sophia Loren'den ayırdetmeğe kâfi gelmiyor mu?...

Sohbet KÖŞESİ

SÖYLİYEREK FERAHLAMAK İHTİYACI

OKUYUCULARIMDAN aldığım mektuplar arasında bazan pek acıklıları olduğu gibi bazan da kimseye söylenmemiş sırları ihtiva edenler vardır. Sevgili okuyucularımın bana itimad ettiklerinin şüphe götürmez delillerini teşkil eden bu mektupları okuduktan sonra hemen imha ettiğimi kendilerine bildirmek isterim.

Bu mektupların sahipleri zaten benden hiçbir şey istememektedirler. Şayanı dikkat olan taraf, mektupların ekseriya şöyle bitmesidir: «... Kimseye söyliyemediğim bir sırrımı size anlattım. Bir yardımda bulunamıyacağınızı biliyorum. Fakat şimdiye kadar dedikodu olur, elâlemin yüzüne çıkamaz hale gelirim korkusu ile içimde sakladığım bu sırrı size anlatmakla ferahladım, şimdi kendimi daha hafif hissediyorum...»

Bu satırlar da gösteriyor ki insanlarımız sırlarını açamamak, böylelikle biraz olsun ferahlıyamamak sıkıntısı içindedirler. Kimseye açılamıyan sır ekseriya işlenmiş vahim bir hatadır. Öyle bir hata ki başkalarına söylenirse bunun yayılması, dolayısiyle fena gözlere, fena sözlere mâruz kalmak ihtimali vardır. Sırrınızı içinizde saklıyacaksınız, yüreğinizi yakmış olan hata ateşiyle ömrünüz boyunca kavrulacaksınız. Ne hazin şey!

Derdini anlatmak, içini dökmek insanlar için bir ihtiyaçtır. Birçok sıkıntılarımızı, hakikaten, başkalarına söylediğimiz zaman ferahladığımızı hissederiz. Karşımızdakilerin bir çare bulamasalar bile bize söyliyecekleri bir, iki teselli cümlesi yüreğimizi şişirmiş olan sıkıntının azalmasına, hattâ bazı ahvalde dağılmasına sebep olur. İnsanlarımızın teselli denen en şifalı ilâçtan bazı ahvalde mahrum kalmalarına, doğrusunu söylüyorum, ne kadar üzülsek azdır.

Halbuki ben iyi insanlarımızın çok olduğuna inanırım. Sır saklamak, itimad edip derdini açana yardım etmek, birkaç teselli cümlesine muhtaç olana bunları cömertçe vermek iyi insanlara mahsus hasletlerdendir. Okuyucularımdan gelen bu türlü mektuplardan sonra, acaba dedikodu yapmak hevesi bazı insanlarımızda yardım etmek zevkine galip mi geliyor, diye düşündüm. Eğer böyle ise yavaş yavaş herkesin kendi içine kapanması, samimî dostluklar, arkadaşlıklar yerine hesaplı münasebetlerin artması mukadder olur. Evlâdın anasına, babasına açamıyacağı sırrını söyliyecek bir dostu yoksa, ruhunu allak bullak eden şahsi hâdiseler karşısında kimseden yardım göremiyeceğine evvelden inanırsa böyle insanlar cemiyetin ortasında tamamen yalnız ve dolayısiyle yardımsız kalır.

Cemiyetimizin huzur ve selâmetinde vazife alabilmek için etrafımızdaki insanlara, bilhassa gençlere daha yakın olmıya, affedici çehremizle onlara itimat telkin etmiye çalışmalıyız. Yakınlarımızın söyliyerek, dert yanarak ferahlamak ihtiyaçlarını karşılarken kendi boşalmak ihtiyacımızı gideracek insanları da bulmuş olmaz mıyız?

ŞEVKET RADO

Bu tefrika, Sovyet Rusya ile ilgili olarak yapılan ifşaatların en mühimmidir. Bu ifşaatı yapan Albay Peter Deriabin, Batıya iltica edebilen yegâne Kremlin Muhafız Alayı subayıdır.

KREMLİN'İN İÇYÜZÜ

ANLATAN: PETER DERIABIN
YAZAN: FRANK GIBNEY
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

Emniyet Teşkilâtı Şefi Beria'nın Kadın Âlemleri — Stalin'in Oğlunun İçki Âlemleri

3

DERIABIN'İN Okhrana şefi olarak kuvveti ve salâhiyeti genişti. Her hangi bir kimseyi «Komünist aleyhtarı» olarak ilân etmiye yetkisi vardı. «Komünist aleyhtarı» ilân edilmek demek, sorgusuz sualsiz on beş sene hapsi boylamak demekti! Bu, dehşetli bir nüfuza sahip olmak mânasına geliyordu.

Böyle bir cezaya müstahak olmak için şüpheli mazisi bulunmak, bu şüpheli maziyi saklamak için yalan söylemiş olmak, düşük ücretli bir fabrikada çalışmayı reddetmek veya şakadan şef olmak istediğinden bahsetmek gibi şeyler kâfi geliyordu. Bir defa bu damgayı yiyen bir kimsenin o lekeden ölünceye kadar kurtulmasına imkân yoktu!...

Okhrana mensupları her türlü hususi hallerini günü gününe şeflerine bildirmek mecburiyetinde idiler. Meselâ, kiminle evlendiler, çocukları ne vakit dünyaya geldi, kendi akrabaları ve karısının akrabaları kimlerdir, ne iş yaparlar, aileden bir kimse hastalandı mı, ne zaman hastalandı, hastalığı nedir, her hangi bir mânevi üzüntüleri var mı, varsa nedir, akrabalar arasında evlenenler, boşananlar oldu mu vesaire... Bütün bunları senede en az bir veya daha fazla defa yazılı olarak şeflerine bildirirlerdi. Kasten yapılan ciddi yanlışlıklar korkunç cezalara sebep olur, o şahıs derhal vazifeden atılır, neticede büyük bir felâkete uğrardı.

Deriabin, Emniyet Teşkilâtındaki vazifesi esnasında iki tehlikeli vaka ile karşılaştı. İkisinden de yakasını ucuz kurtardı.

Birincisi şuydu: Bir kadınla arkadaşlık ediyordu. Ahbaplığı uzun müddet devam etti. Bir gün kadın, kendisinden hâmile kalmış olduğunu, yakında bir çocuk dünyaya getireceğini söyledi. Deriabin itirazda bulundu. Kadın ısrar etti. Nihayet tehdide başladı. Onu şefine şikâyet edeceğini söyledi. Vaziyet ciddiydi. Deriabin, bir çare düşündü. Şefine evvelâ kendisi gitmiye karar verdi.

Şefi olan general hikâyeyi dinledi.

— Bu meseleyi kendin halletmelisin!... dedi. Derhal izin al, bunu temizle! Nasıl yaparsan yap, bu işi bitir. Bir daha seni rahatsız ettiğini duymıyayım!...

Deriabin derhal kadının evine koştu.

— Beni dinle... dedi. Hemen şu kâğıdı al, benden şikâyetin olmadığını yazıp imza et! Yoksa bütün Emniyet Teşkilâtını üzerine saldırtırım!...

Kadın, başına bir felâket gelmesinden korktu. İstenilen kâğıdı yazarak imzaladı!...

İkinci vaka da yine bir kadınla alâkalıydı:

Dairede tembel bir kadın memur vardı. Hiç çalışmıyordu. Deriabin bunu uzak bir yere naklettirdi.

Kadın fena halde köpürdü. Okhrana şeflerinden bir albaya imzasız mektup yazarak Deriabin'in Stalin aleyhinde dedikodular yapmakta olduğunu bildirdi.

Kadının bu iddiası tamamen yalan değildi. Deriabin, Stalin'in oğlu Vasily aleyhinde şakadan bazı münasebetsiz sözler sarfetmişti. Bu yaptığı şey suçtu.

Mektup kendisine gösterilince, Deriabin itiraz etmedi. Kabahatini kabul etti. Neyse, albay yakın arkadaşı olduğundan mesele sessizce kapatıldı.

Mamafih, Deriabin'in yaptığı şaka uydurma sözler değil, hakikatin ta kendisiydi. Okhrana subayları sık sık patronlarının ve onların oğullarının veya kızlarının rezaletlerine şahit oluyorlardı. Lâkin bunları görmezlikten gelmekten başka yapacak çareleri yoktu. Aynı zamanda onlarla hiçbir zaman samimi olmuyorlardı.

Nikita Khrushchev'in hususi muhafızlarından biri, bir zamanlar patronun kızı ile gayet hafif bir şekilde samimi olmak cesaretini gösterdi. Bu vaziyeti sezilir sezilmez muhafız derhal ortadan kayboldu.

KREMLİN'DE REZALETLER

Kremlinin duvarları gerisindeki hayat iğrençti.

Josef Stalin, 1932 senesinde karısını bir emirle katlettirmişti. Sebebi, kadının fazla sual sorması, kocasının hususi hayatı ile alâkadar olması idi...

Lavrenti Beria'nın, ölümünden sonra, hususi dosyalarında iki yüz uygunsuz kadının ismi bulundu. Fakat o bunlarla da doymuyordu. Emniyet Teşkilâtı mensuplarından birçok subayların güzel kızları, karıları geceyi onunla geçirmiye mecbur ediliyor, bu sırada kocaları, babaları da sebepsiz tevkif edilerek hapishaneye tıkılıyordu! Beria'nın pek iğrenç bir zevki daha vardı: Küçük mektep kızlarına musallat olarak onları iğfal etmek... Bir gün, on bir yaşında bir mektepli kızı kaçırtarak evinde üç gün, üç gece hapsetti!

Diğer Sovyet kodamanları da ondan geri kalmıyorlardı. Mikoyan'ın oğullarının hepsi hususi otomobil sahibi idiler. İstedikleri gibi geziyorlar, arabaları ne kadar hor kullanmak lâzımsa öyle kullanıyorlardı! Usanınca müracaat ediyorlar ve emirlerine yepyeni bir başka araba tahsis ediliyordu...

Stalinin oğlu Vasily'nin de yapmadığı rezalet kalmıyordu! Her gece Kremlindeki hususi dairesinde votka âlemleri tertip ediyor, odasına çeşit çeşit kadınlar alarak istediği gibi eğleniyordu. Bu eğlencelere hususi muhafızlarını da mecburi olarak iştirak ettiriyordu.

Bütün bunlar kulaktan kulağa etrafa yayılıyor, fakat hiç kimse sesini çıkarmak cesaretinde bulunamıyordu.

Vasily ve yanındaki muhafızlar her gece içe içe alkolik oldular. Stalin'in ölümünden sonra, Vasily alkoliklere mahsus bir timarhane hücresine atıldı ve ömrünü orada geçirmiye mecbur edildi. Muhafızlarından bir kısmı da aynı feci âkıbete uğradılar...

Mareşal Timoshenko da dehşetli içki müptelâsı bir adamdı. Vasily gibi her gece sabahlara kadar içki âlemleri tertip ediyor, hususi muhafızlarını da zorla yanında bulunduruyordu. Hep beraber kafaları çekiyorlar, biribirlerini göremiyecek kadar sarhoş oluyorlardı. Bir gece tamamen kendinden geçen bir Okhrana yüzbaşısı masanın üzerinde duran boş içki şişesini yakalayıp Mareşalın kurmay başkanının kafasına patlattı. Şişe tuzla buz oldu. Kurmay başkanı da yere yıkılıp kendinden geçti. Ertesi sabah yüzbaşı ortadan kayboldu. Çok uzak bir yere naklen tâyin edilmiş olduğunu söylediler...

Mareşal Konstantin Rokossovsky de kadınlara bayılan bir tipti. Nereye tâyin olup gitse orada derhal etrafına bir sürü uygunsuz kadın topluyordu. Bunlarla yapmadığı rezalet kalmıyordu.

Mareşal Zhukov da kadın hayranı idi. Karargâhı, çeşit çeşit kadınların gelip gittiği bir otel manzarası arzediyordu!

Ahlâksızlık, Emniyet Teşkilâtı mensupları tarafından yüksek tesirli bir silâh yerine geçmiye başlamıştı. Bazan da mukabil silâh olarak kullanılıyordu.

Bir gün, bir Emniyet Teşkilâtı subayı, emrinde bulunan ajanlardan bir hastabakıcıyı, kurmay başkanlığına tâyin edilmiş bulunan bir kıdemli albayın hareket tarzını tetkik etmek üzere karargâha gönderdi.

Albayın karargâhı cephede idi. Harb seneleriydi. Toprak altında kazılmış siperler içinde albay, doğum gününü kutlamağa kalkıştı. Derhal votkalar, şaraplar patlatıldı. Genç hemşire de vazifesini unutarak o geceyi, albayın kolları arasında geçirdi. Bu da yetmiyormuş gibi, sarhoşlukla ne söylediğini bilmez bir halde, vazifesinin onun hareketlerini takip etmek olduğunu itiraf etti. Bunu işiten albay hiddetinden köpürdü. Ertesi sabah, Emniyet Teşkilâtı subayının dairesine giderek diğer subaylar arasında onunla alay etti ve şunları söyledi:

— Dün gece, sizin beni takip etmek üzere gönderdiğiniz kadın ajanla aynı yatakta yattım! Şayet bir tane daha gönderecek olursanız onunla da aynı şeyi yapacağım!...

(Devamı gelecek sayıda)

KREMLİNDEN PORTRELER

Stalin, karısının fazla sual sormasına kızıp, onu öldürtmüştü.

Beria'nın hususi dosyasında 200 uygunsuz kadın ismi vardı.

Mareşal Zhukov'un karargâhı çeşit çeşit kadınlarla doluydu.

HANIMLAR, MÜJDE...

YÜKSEK ÖKÇELER TEHLİKELİ DEĞİLDİR

Yüksek ökçeli ayakkabı giyilmesi, doktor tarafından menedilmek şöyle dursun, bilâkis deveranı kolaylaştırdığı için tavsiye bile edilmektedir. Müstakbel anneler dahi yüksek ökçelerle dolaşabileceklerdir. Fransada geçenlerde yapılan senelik hekimler toplantısında bu hususta son söz söylendi. Bu kongrede varılan iki esaslı karar şunlardır: Birincisi, modern kadınların ayakları bozulmuştur. Sebebi de kötü ayakkabıların seçilmesidir. İkincisi ise, yüksek ökçeler nadiren sıhhate zararlıdır. Yüksek ökçeli ayakkabılara dair doktorların en son görüşlerini aşağıdaki yazımızda bildiriyoruz.

ÇEVİREN: Dr. ADNAN KÜRKÇÜOĞLU

ESKİDEN doktorlar yüksek ökçeleri birçok sebeplerden tenkid ederlerdi.

Yüksek ökçelerin, ayak burkulmasına, bilek incinmesine ve düşmelere sebep olduklarından başka; kalçaların, bacakların ve bel kemiğinin tehlikeli şekilde bozukluklarına sebep olacağını zannederlerdi.

Bugün ise ayaklarımıza en iyi bir şekilde ayakkabı giymemiz için uğraşan hekim ve cerrahlar, çok daha müsamahakârdırlar.

Yüksek ökçeler hiçbir zaman kendi başlarına vahim dertlere sebep olmazlar. Çok çok, nasırlar ve tırnak batmaları yapıp, geçici olarak vücudun normal muvazenesini bozarlar. Gerçi bu saydıklarımız da mahzur olmakla beraber, normal ve sağlam bir insanın sıhhatine zarar vermezler. Diğer taraftan ise bazı faydaları vardır. Baldırı güzelleştirip, kadın silüetini daha zarif bir şekle sokar, vücudun ve ayakların kan deveranını düzeltirler.

Fakat ifrata gitmeyip, yürüyüşü zorlaştıran çok yüksek ve ince ökçeli ayakkabıları devamlı surette giymemek şartı ile.

En iyi yükseklik hangisi mi?

Yukarıda bahsettiğimiz toplantıda bunu da bildirdiler: 4 ilâ 5 cm. en münasip olanıdır.

Yüksek ökçeler müstakbel anneler için tehlikeli midir?

Bugün doktorların çoğu, uzun seneler yüksek ökçeyle yürümiye alışmış kadınların, hâmilelik devrelerinde de aynı şekilde gezmelerini fazla mahzurlu görmemektedirler.

Zira vücutları yüksek ökçe üzerindeki muvazeneye alışmıştır. Bu ökçeyi birdenbire azaltmakla muvazene de hemen bozulur. Müstakbel anne yeni duruma alışıncaya kadar zor yürür ve hattâ bileğini burkmak ve düşmek tehlikesine mâruzdur.

Tabiî, son aylarda çocuğun kilosu artınca oldukça alçak ökçeler giymek münasiptir. Çünkü yüksek ökçelerle muvazene temini için karın daha ileri çıkar, bu takdirde çocuğu taşımak müşkülleşir.

Böbreklerinden hasta olanların yüksek ökçe giymeleri mahzurlu mudur?

Şikâyetlere sebep olan böbreğe ait bir hastalıksa, yüksek veya alçak ökçe giymenin hastalığın seyrine bir tesiri olamıyacağı aşikârdır.

Fakat, böbrek nahiyesine yerleşmiş yorgunluk ve ağrı, belkemiğinin şeklinde bir bozukluktan husule geliyorsa, gövdenin alt kısmını ileri çıkartmak suretiyle belkemiğinin şeklini bozan yüksek ökçeler giymemelidir.

Böbrek ağrıları, ağır işten mütevellitse, yüksek ökçelere veda etmek lâzımdır.

Yüksek ökçeler, yürürken ayağın elâstikiyetini azaltır mı?

Ökçeler çok yüksek (7 cm. den fazla) ve ayağın bağları az mukavimse elbette azaltır. Bu takdirde vücudun hemen bütün ağırlığını çeken ayak parmaklarının kökü ile topuk arasındaki kavisin, tamamen çökmesi tehlikesi vardır. Esasen çok elâstiki olan bu kavis, yürüyüşte âdeta bir yay rolü oynar. Oldukça nazik olan bağlar çok kuvvetli tazyiklerle karşılaşırlarsa, kemer çöker ve ayak elâstikiyetini tamamen kaybeder.

Yüksek ökçeler baş ağrısına ve baş dönmesine sebep olurlar mı?

Çok yüksek ökçeler baş ağrısı, baş dönmesi, hattâ keyifsizliklerin sebebi olmazlarsa da, bunların ziyadeleşmesinde rol oynarlar.

Kanadalı beyin cerrahı Penfeld, ayaklardan gelen hisleri alan beyin kısmının gayet geniş olduğunu müşahede etmiştir. Bu yüzden ayakları hassas kimselerin baş ağrıları çok zaman tahammül edilmez bir hal alır, dehşetli huysuzluklar doğurabilir. Napoleon'la Hitler'in kötü karakterlerinin, hassas ayaklara sahip olduklarından ileri geldiği söylenir.

Yüksek ökçelerin dizlerin şeklini bozduğu doğru mudur?

Bazı ayak mütehassısları, yüksek ökçelerin öne ittiği vücut ağırlığını geriye vermek için diz mafsallarının büküldüğünü ve bu yüzden zamanla diz mafsallarının kalınlaştığını söylerler.

Fakat hekimlerin ekserisi, diz mafsalı, kemikler ve bağlar, esasen hasta ve az mukavim iseler, bu gibi hallerin olabileceği, buna sadece yüksek ökçelerin sebep olmadığı fikrindedirler.

Varisten mustarip olanlar yüksek ökçe giyebilirler mi?

Varisleri olanlar ne yüksek, ne de alçak ökçe giymelidir.

Orta boy ökçeler, varisten dolayı şişmiş bileklere ve ayaklara daha iyi gelir. Umumiyetle çok düz ökçeler tabanı kâfi derecede kaldırmadıkları için ayaklardan dönen kanın hareketine mâni olduklarından tavsiye edilmez. Buna mukabil orta bir ökçe, ayağı kavislendirerek kanın kalbe doğru rahatça çıkmasını temin eder. Bu yüzden mütehassıslar varisli hastalara ayak ucunda yürümeyi tavsiye ederler.

Ökçesiz ayakkabıların düztabanlığa sebep olduğu doğru mudur?

Ökçesiz ayakkabılar, onları giyen insanlarda bir istidat olduğu takdirde, düztabanlığın ortaya çıkmasına yardım eder.

Bu rahatsızlık bilhassa, bülûğ çağında guddeleri iyi işlemiyen ve deveran bozuklukları olan gençlerle, âdetten kesilme çağındaki kadınlarda görülür.

Ayak üşümesinden şikâyet edenler yüksek ökçe giymeli midirler?

Tabii tercih etmelidir. Çünkü bir taraftan yüksek ökçe ayağın kan deveranını nispeten arttırır, diğer taraftan da soğuk ve rutubetli zeminle temasını azaltır.

Ne zaman yüksek ökçe giymekten vazgeçmelidir?

Yaralar ve kırıklar, iyi olduktan sonra bile ayak ve bacağın adale ve bağlarını zayıflatırlar (alçıda veya sargıda hareketsiz durmaktan). Yüksek ökçenin sebep olduğu öne ve ileriye doğru kalkışa mukavemet edemez, çabuk yorulur. Bu da muvazenenin bozulmasına, burkulma ve düşmelere sebep olur. Bu zamanlarda yüksek ökçe yerine orta ökçe tercih edilmelidir.

Hangi yaştan itibaren yüksek ökçe giymelidir?

İskeletin büyümesi ve kemikleşmenin sona ermesini beklemelidir. 15 - 16 yaş münasip yaştır. Bu yaştan evvel giyilirse ayak mafsalları ve parmaklar fena şekiller alır.

Ama gene de çok yüksek ökçeli ayakkabılar giymeyiniz. Herşeyin ifratı gibi bu da zararlıdır.

LONDRADA GÜNÜN KONUSU OLAN HATIRALAR

WİNDSOR DÜKÜ BANA ÂŞIKTI

YAZAN: THELMA FURNESS
ÇEVİREN: A. MAZHAR KUNT

3

Beni Kollarında Tutan Adam Bir İmparatorluğun Başına Geçecekti

Thelma Furness böyle derken, büyük aşkının ne kadar kısa bir zaman sonra bitece-ğini henüz bilemiyordu. Bu aşkını baltalıyacak olan kimse de en yakın dostu Madam Simpson'du. İki sayıdan beri tefrika ettiğimiz Thelma Furness'in hâtıralarında, yal-nız, bir zamanlar Londra'yı alt üst eden bir aşkın gizli kalmış hikâyesi aydınlanma-yıp, tarihin en büyük tahttan feragat hâdisesini gizliyen perde de kalmış oluyor.

FORT Belvedere, Prens'in en fazla benimsediği ve en çok hoşuna giden yerdi. Çünkü orada kendi şahsiyetiyle baş başa kalıyor, mevkiinin icap ettirdiği mükellefiyet ve teşrifattan uzaklaşabiliyordu. Bahçesini çapalıyor, ağaçlarını budu-yor, bir köşeye oturup rahat rahat gaydasını çalıyordu. Onun zâhirî mahçubiyetinin altında, kuvvetli bir azim ve irade kabiliyetinin saklı olduğunun da ilk defa orada farkına vardım. Çok mesuttum. Dünyalar benimdi. Bu rahat ve sade hayat tam benim istediğim şeydi. Bu gibi sonu olmayan aşklarda umumiyetle kırgınlıklar ve inkıtalar fazla olur. Çok şükür Prens de, ben de böyle bir ihtiyacı hissetmeğe vakit bulamadan aşkımızın akışı içinde günlerimizi geçirip duruyorduk. Seviyordum. Mahçup, hassas ve sevimli bir adamı seviyordum. Ama bu adama Wales Prensi diyorlarmış, yarın kıral olacakmış, bu hususların benim hislerim üzerinde hiçbir tesiri yoktu. Bunlar tarihe mal olacak vasıflardı, fakat benim aşkımın doğmasında hiçbir rol oynamamıştı. Onu bu vasıfları olduğu için sevmiş değildim, fakat sevdiğim ve yegâne sevebileceğim insan tesadüfen bu sıfatları haizdi. Hiçbir zaman kıraliçe olmak emelini beslemedim. Zaten böyle bir fikir ikimizin de aklından bile geçmiyordu. Münzevi ve baş başa geçen zamanlarımız aynı hava içinde devam edip gidiyordu. Bir gün oturmuş, nakış işliyordum. Elimin hareketlerine bakan Prens'in bu iş pek hoşuna gitti.

— Bu pek hoş bir işe benziyor... dedi, acaba ben de yapamaz mıyım?...

Az sonra o da nakış işlemeğe başladı. İlk işlediği şey, kanava üzerine, annesi Kıraliçe Mary için bir kıraliyet tacı idi. Arkadan bana hassa üniforması renginde mavi ve kırmızı bir masa örtüsü yaptı. Harbde Londradaki evime bomba isabet ettiği zaman eşyalarımın çoğu harap olmuştu. Güzel bir tesadüf eseri bu örtünün bulunduğu masaya bir şey olmadı. Bu örtünün benim için çok tatlı hâtıraları vardır. Fort Belvedere'de geçen o günlerin unutulmaz hâtıralarından biri de bir kış günü cereyan etmişti. Büyük Windsor Parkının altındaki Virginia suyu ilk defa olarak buz tutmuştu.

Prens, iki erkek kardeşi, şimdiki Ana Kıraliçe olan o zamanki York Düşesi ve ben donan suyun kenarında yürüyor, etrafı seyrediyorduk. Derken birinin aklına kayak yapmak fikri geldi. Düşesle ben bu teklifi duyunca korkmaya başladık, zira ikimiz de kayak yapmasını bilmiyorduk. Ne onun mevkiinin, ne de benim yalvarmalarımın tesiri oldu. Bir kere akıllarına koymuşlardı. Evden buz patenleri getirildi. Prensler ayaklarımıza teşrifata filân bakmadan zorla bunları geçirdiler. Bir taraftan da kahkahaları basıp duruyorlardı. Patenler takıldıktan sonra bizi buzların üstüne bırakıverdiler. Çığlık çığlığa buzun üstünde durmaya çalışıyor, fakat beceremediğimiz için hep düşüyorduk. Nihayet sonradan Kıral VI. George olan o zamanki York Dükü halimize acıdı ve tutunabilmemiz için bize bir yerden iki tane mutfak iskemlesi getirtti. Düşes'in soğuktan bir kat daha kızaran sevimli yüzü hem korku, hem neşe ile parıldıyan gözleri, o soğuk gündeki eğlenceli saatler, hâfızamda hiç unutamıyacağım bir tablo halinde hâlâ hep durur. Düşesin bütün sevimliliği, samimiyeti ve iyi kalbliliği daha o zamandan açıkça belli oluyordu.

Dük tahta geçtikten sonra, Düşesin gerek memleketine, gerek kocasına karşı kale gibi sağlam bir istinatgâh olarak daima azim ve fedakârlıkla müzaheret göstermesine, eminim ki, benim gibi kendisini tanıyan birçok kimse de hiç hayret etmemiştir. Onun nasıl bir insan olacağı öteden beri kendini gösteren bir keyfiyetti. Kendisine hakikaten hayranımdır. Bazan aklımdan geçmiştir. Günün birinde küçük bir kasabanın köy evinde oturacaksın deseler, şayet bitişik evde onun gibi candan bir yakınım olsa, orada yaşamak bana hiç de zor gelmez. Arka bahçeye çamaşırınızı asarken bile sizinle lâkırdı edecek, her işinizde size canü gönülden yardım edecek kadar alçak gönüllü ve samimî bir kadın olduğuna şüphe yoktur.

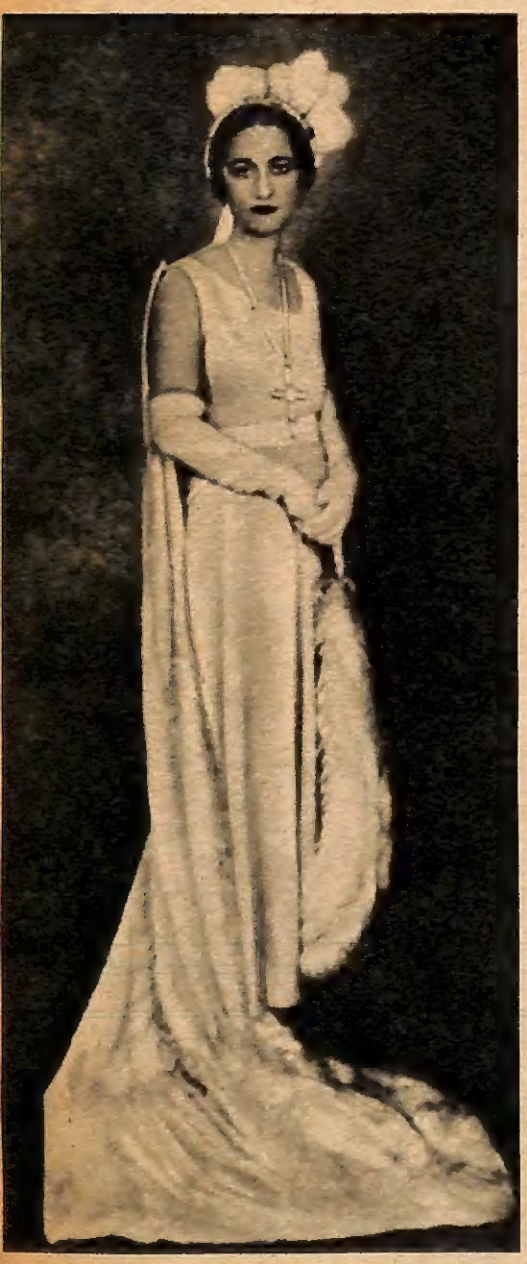

Wallis Simpson, kiraladığı bu elbise ile İngiliz Sarayına takdim edilmişti. Bu, Saraya ilk ve son girişi oldu.

BARIŞ HEDİYESİ

Fort Belvedere'de bana verilen işlerden biri de Noel'de hizmetlilere hediyeler almaktı.

Soğuk bir akşam, gene dükkânların birinden çıkıp birine girerken hizmetçilere Noel hediyesi almakla meşgulken, birdenbire Prens'in beni kokteyle çağırmış olduğunu ve on beş dakika kadar da gecikmiş bulunduğumu hatırladım. Dünyada tahammül edemediği bir şey varsa o da bekletilmekti. Karşılaşmamızın pek tatlı olmıyacağını, bana müthiş içerlemiş olduğunu tahmin ediyordum. Şimdi ne yapacaktım? O telâşla kapıya doğru koşarken baktım, bir vitrinin içine küçücük ayılar koymuşlar. Yeşil ve kırmızı renklileri vardı. Ucuz bir şeylerdi. Fakat o kadar şirindiler ki, aklıma hemen bir şey geldi. Barış hediyesi olarak Prense bu şirin ayıcıklardan götüreyim, belki gönlünü alabilirim diye düşündüm. Hemen iki şilin verip dört tane ayı aldım ve sokağa fırladım.

Alelâcele Prensin yanına girdiğim zaman, geç kalmamdan doğan kırgınlık alâmetleri adamakıllı belli oluyordu. Hemen ayıları çıkardım. Onların benim namıma konuşacaklarını ve af dileyeceklerini söyledim. Tedricen genişliyen küçük bir tebessüm, yüzündeki fırtına bulutlarını dağıtır gibi oldu. Nihayet gülmeğe başladı.

— Ben!... dedi, bir pembe, bir de yeşil alırım. Sen de öyle yap. Şayet birbirimizden uzağa bir yere gidersek, ben sana yeşili veririm, sen de bana pembeyi verirsin. Birbirimizden ayrıyken yekdiğerimize ait bir şey daima hâtıra olarak yanımızda kalır, o zaman belki beni unutmazsın.

Hakikaten ondan sonra bütün ayrılışlarımızda ayıları değiştirmek bir itiyat haline geldi. Bana uzaklardan yazdığı hemen her mektubunda «ayılarım senin ayılarına selâm gönderiyor» demeği hiç unutmazdı.

Bu ayıları ben hâlâ saklarım. Artık renkleri soldu, eski neşe ve canlılıkları kalmadı ama gene onlardan ayrılamam. Acaba Prenstekiler de duruyorlar mı, kimbilir?...

Birbirimize verdiğimiz hediyeler tabiî bu ayılardan ibaret değildi. Bir kere Prens bana boynunda daima altın bir zincirle asılı olarak taşıdığı bir St. Christopher madalyonu vermiş, bunu kendisine Kıraliçe Mary'nin verdiğini, beni de fenalıklardan daima koruyacağını söylemişti. Aradan otuz sene geçti. Bu madalyonu da hâlâ taşırım.

Resmen Lord Furness'in karısı sıfatını taşıyordum. Londrada Grosvenor Square'deki yeni evinde başkalarına karşı durumu belli etmemek için kendisiyle hayli zaman beraber oturdum. Fakat bir gün geldi ki, Duke'la ben bu yalancı hayata nihayet vermek icabettiğini anladık, ayrılmağa karar verdik.

Bir akşam yemekten sonra, St. James Sarayında Prense durumu anlattım. Beni kollariyle sardı. Gözlerimi kapadım. İstikbalin bana neler hazırladığını merak ediyordum. Her kadının sevdiği insanla beraber yaşamak istediği hayata ait hayalleri olur. Tabiî benim de bir takım hayallerim vardı. Ne acı ki, kalbimin tâ derinliklerinden bir ses bana bunun hakikaten bir rüya olarak kalacağını ve bu hayallerimin tahakkuk etmesine nasıl olsa imkân olmadığını söylüyordu. Beni kollarında tutan adam bir gün dünyanın en büyük imparatorluğunun başındaki mevkiine geçecekti. Tebaası onun bu mevkie geçmesini ve bu memleketin en kıymetli hâkimi olmasını ondan bekliyordu. Aşkımızı engelliyen mânialar aşılması imkânsız duvarlardı. Ben bunları düşünürken Prens beni kendine doğru çekti:

— Oh sevgilim... dedi, kocandan ayrılmakla en doğru kararı verdiğine eminim. Buna çok, hem de pek çok sevindim.

İstikbal hakkındaki bütün düşüncelerim bir saniyede kafamdan siliniverdi. Onun verdiği aşkta saadet ve emniyet hissediyordum.

(Devamı gelecek sayıda)

SENELİK TATİLİNİZİ MEMLEKETİN NERESİNDE GEÇİREBİLİRSİNİZ ?

ERDEK

FOTOĞRAFLAR: SEMİHA EŞ

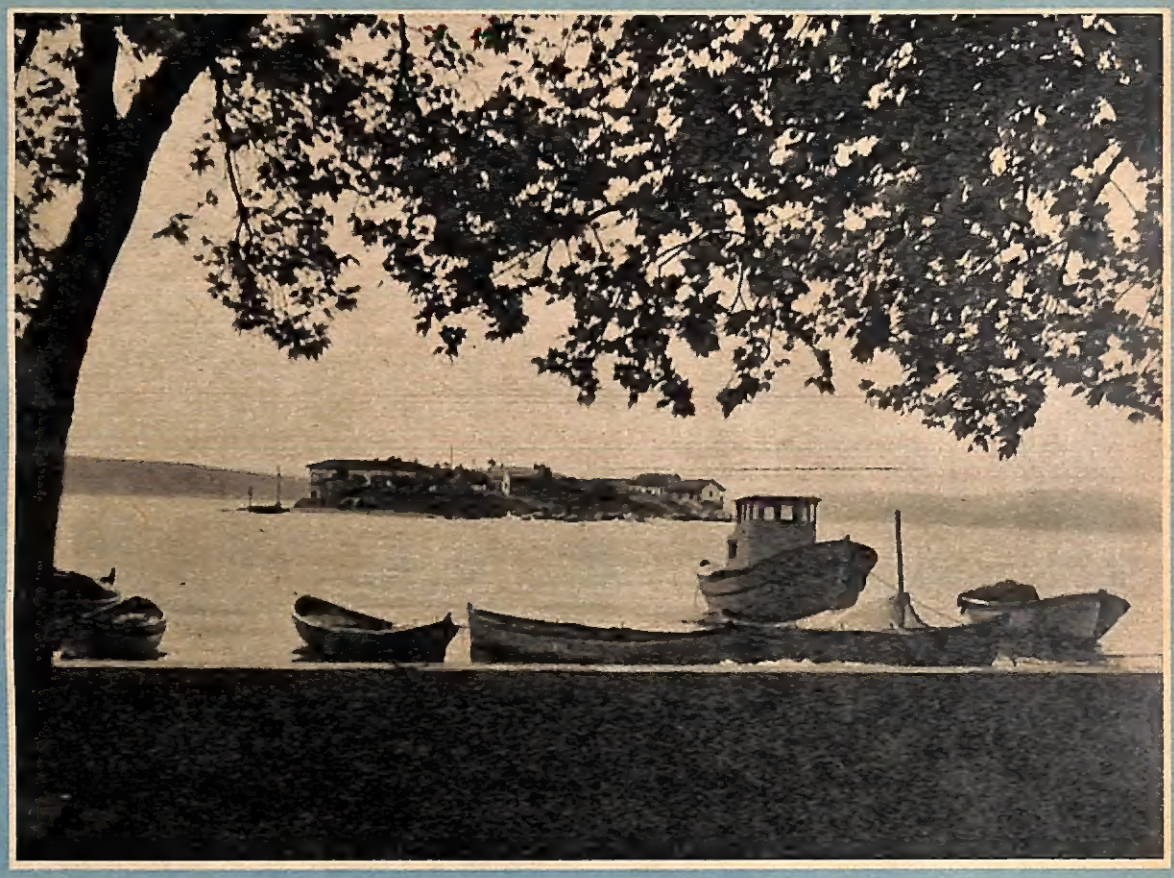

MAVİ CENNET diye anılmakta olan Erdek ve tam karşısındaki meşhur Zeytinli Adanın uzaktan görünüşü.

MAVİ CENNET: Kum, balık ve deniz cenneti Erdek, son senelerin en çok rağbet gören tatil şehirlerinden biri haline girdi. Firuze rengi denizinden kinaye olarak birçokları oraya «Mavi Cennet» de diyorlar. Deniz mevsimi, hele Erdek şenlikleri başlayınca, bu küçük şehir; Türkiyenin her tarafından, hattâ Mısırdan, Iraktan ve Avrupadan gelen turistlerle dolar. Otellerinde, pansiyonlarında, kamplarında evvelden yer ayırtmak lâzımdır.

Otel ve pansiyonlar: Belediyece birinci sınıf olarak tesbit edilen otellerinde fiyatlar şöyledir: Tek yataklı odalar 6 lira, çift yataklı odalar 10 lira, iki yataktan fazla olan odalarda beher yatak 4 liradır. Bu otellerin çoğunda her katta banyo ve duş vardır. Ayrıca yeni yapılan bir otelin iki odasında hususi banyo mevcuttur. Banyolu odalar 7 buçuk liradır. Yataklar, çarşaflar temizdir. Birinci sınıf otellerin çoğu deniz kenarındadır veya deniz görür. İkinci sınıf oteller arasında da denize karşı olanlar vardır. Meselâ «Adalar Oteli» bunlardan biridir. Buranın insan başına geceliği 3-4 lira arasındadır.

Pansiyonlar içinde birkaç gün, yahut birkaç hafta için kiralananlar da vardır. Ayrıca bütün bir yaz mevsimi için kiralananları da bulabilirsiniz. Meselâ bunlardan 2 odalı, taraçalı, hattâ içinde içme suyu bulunan plâja yakın bir evi, lüzumlu eşyasiyle birlikte, mevsimliğine 1000-1200 liraya kadar tutabilirsiniz. Birçok pansiyonların içme suyu vardır.

Nasıl gidilir?... Ekseriya Bandırma yolu ile. İstanbuldan Bandırmaya haftanın dört gününde vapur vardır. Vapur ücretleri gündüz postalarında 20, gece postalarında yataklı kamara 40 liradır. Ayrıca her gün Bandırmaya uçak seferleri vardır. Uçak fiyatları 30 lira-

dır. Bandırmadan Erdeğe otobüs yolu 45 dakika kadar sürmektedir. Belediyece Bandırma-Erdek otobüs ücreti 1 lira olarak tesbit edilmiştir. Fakat otobüs şirketleri biribirleriyle rekabet yüzünden son zamana kadar Bandırmadan Erdek'e 25 kuruşa yolcu taşımakta idi. Bu satırlar yazılırken Denizcilik Bankası doğrudan doğruya Erdek'e vapur işletmeyi düşünmekte idi. Denizcilik Bankasından sorulabilir.

Lokantalar ve yemekler: Lokantalar İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirleri aratmıyacak kadar lezzetli yemekler ve iyi servis yaparlar. Hattâ Erdek'te bazan akşam yemeğinde simokinli ve beyaz eldivenli garsonların servis yaptıklarını bile görmek mümkündür. Fiyatlar İstanbula nazaran çok daha ucuzdur. Faraza bir şiş kebabı 175 kuruştur. Bir etli sebze 110 kuruş, köfteler 140 kuruştur. Zeytin yağlılar 90-110 kuruş arasındadır. Pilâv 60 kuruştur. Lokantacıların belediyeden istedikleri zammın kabul edilip edilmediğini bilmiyoruz. Fakat yukarıdaki rakamlar lokanta fiyatları hakkında bir fikir verebilir.

Canlı ıstakozlar: Erdek'te en nefis, en taze balıkları yiyebilirsiniz. Meselâ deniz kenarındaki İnci Park Lokantası balıkhanenin tam karşısındadır ve balıkları, ıstakozları çok kere tutup canlı canlı bağlıyarak deniz içinde muhafaza ederler. Ekseriya müşteri sofraya oturduğu zaman balık veya ıstakoz hemen denizden çıkarılıp tepside oynarken, zıplarken getirilir.

Erdekte ıstakoz veya balık için deniz ile tava arasındaki mesafe çok kısadır. Buranın meşhur balıklarından biri de karagöze pek benziyen iskinaz balığıdır. Bu hayvanın beyninden çıkarılan taş gibi bir madde limonda eritilip içilirse böbrek taşlarına ve böbrek kumlarına iyi geldiğine dair bir inanış vardır.

Görülecek yerleri: Evvelâ şehrin tam karşısındaki Zeytinli Adadan bahsedelim. Balıkesir Beden Terbiyesi tarafından fevkalâde konforlu lojmanlar, minimini apartmanlar, denize karşı lokanta taraçaları bulunan bu adanın imarından sonradır ki Erdek turistik bir yer olmuştur. Ada ile asıl şehir arasında daima motör işler. İçinde suyu, elektriği, duşu olan bu minimini apartmanlarda; yemek, içmek ve vasıta dahil, gündelik ücret 15 liradır. Buna motörle gidip gelmek de dahildir. Lojmanlar kamp müddetine göre kiralanır.

EVLİYA ÇELEBİ Erdekten bahsederken şöyle yazar: «Buraları için Hazreti Süleyman ile Belkis'in gülistan yeri idi derler». Erdekte denizle çimen, balık ağı ile ağaç âdeta birbirine karışmıştır.

İŞTE BURASI!... — Denize bakan balkonu ve 3 öğün yemeğiyle beraber şu minimini, iki odalı apartman dairesi insan başına günde 15 liraya kiralanıyor.

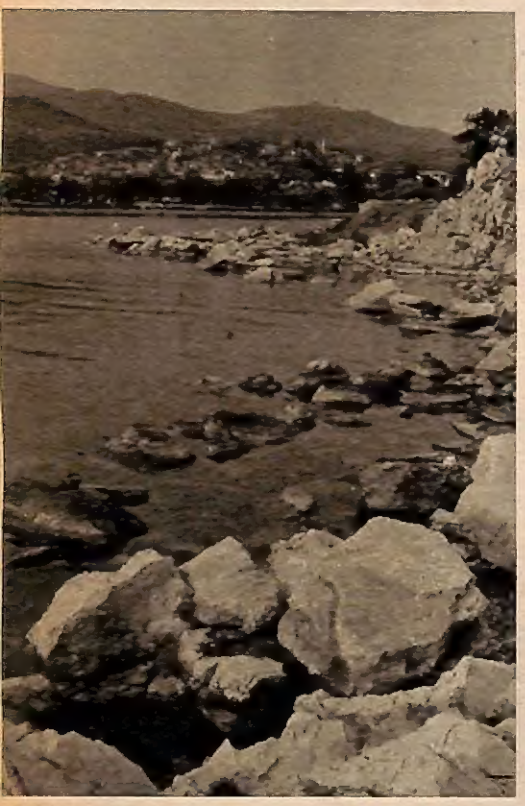

KAYALIKLAR — Zeytinli Adadan şehre bakarsanız, göreceğiniz tablo budur. Kayalıklar gazino haline getirilecektir.

BALIK — Deniz kenarındaki lokantacılar cins cins balığı, canlı canlı, müşteriye götürürler, sonra da ıskaraya...

KUM EVLERİ — Kilometrelerce uzayan plâjlarda 2 - 4 kişilik evler bulunur.

Zeytinli Adanın içinde bir mağara, bu mağaranın içinde de çok sıcak su fışkıran kaplıcamsı bir yer vardır. Sıcak su denizden fışkırır gibi görünmektedir. Evliya Çelebi bu suya girenlerin bir hayat-ı cavidani bulduğunu yazar. Bu suyun bilhassa göz hastalıklarına iyi geldiği söylenir. Zeytinli Adadan, Tavşanlı Adadan, Çifteoluktan, Apostoldan Curaya kadar Erdek'in her tarafı birbirinden güzeldir. Yaz akşamı güneşin batışı inanılmaz bir şeydir. Mavi Cennet o zaman bir «vişne çürü-

ğü cennet» haline bürünür. Gurubu, denizdeki vişne çürüğü sütunları tepeden, Hisardan seyretmelidir. Erdek yeryüzünde gurubu en meşhur şehir olan Bangkok ile mükemmel boy ölçüşebilir.

Tarihçesi: Erdek öteden beri bir eğlence ve zevk beldesi halindedir. Evliya Çelebi vaktiyle burada 1000 ev ve 1000 de meyhane olduğunu yazar. Suyunu ve havasını son derecede methettikten sonra şöyle der: «Burası Hazreti Süleyman ve Belkisin Gülistan yeri idi derler.»

Belki de... Yine Evliya Çelebiye nazaran Hazreti Süleymanın kurduğu Edincik, Erdekle karşı karşıyadır.

Gitmeden önce Erdekte yer ayırtmak için Turizm Cemiyetine müracaat edebilirsiniz. Adres şudur:
TURİZM CEMİYETİ
BAŞKANLIĞI — ERDEK

GELECEK
HAFTA
AKÇAKOCA

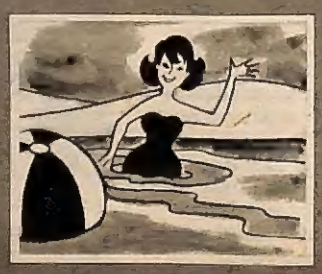

DOĞAN KARDEŞ
dergisi
çocuklarınızın iyi
vatandaş olması
için en büyük
yardımcıdır.

REKLAM MORAN

DOĞAN
KARDEŞ

Yapı ve Kredi Bankası şubelerinde abone yazılabilirsiniz.

AKREP BURCU
(23 ekim - 21 kasım)

BU burçta doğan erkekler savaşçı tiplerdir. Hayat onlar için bir savaş alanıdır; kendilerine saldırılıyor duygusu içinde olup hep savunma halindedirler. Herkese önce düşman gözü ile bakarlar; anlaşabilmek için ilk ağızda tartışmak gerektiğine inanmışlardır. Bu tartışmalar sonunda yenilseler bile, gene de direnirler. Ama Akrep burçlunun karşısında yenilgiye uğrarsanız vay halinize, gözünüzün yaşına bakmadan, sizi dilediği biçime sokar, dilediği gibi kullanır sizi!

Şakaları bile soğuk, acı ve hırpalayıcıdır. Çok yürekli, çok güçlü kişilerdir; seve seve yardıma koşarlar, ama gönül almasını hiç beceremezler, okşayıcı tek söz söyliyemezler. Kötü bir durumu güzelleştirmeğe yeltenmezler, toz pembe göstermeğe kalkışmazlar. Tersine, durumun kötü olduğuna, belki de daha kötüleşeceğine inanmışlardır. Ne var ki, işi yoluna koymak için önceden bir plân hazırlamışlardır.

Bir işi yarıda bırakmak, umutsuzluğa düşmek, ya da boyun eğmek, bilmedikleri şeydir. Onlar için iki çeşit düşünüş vardır: Kendi doğru düşünüşleri ile başkalarının yanlış düşünüşleri!

Düşmanları varmış! Vız gelir onlara... Düşmanları olsun isterler, bu onların güçlerini (enerjilerini) kamçılar. Yakın geçmişteki üç ünlü politika adamına bir göz atalım yeter: İşte Dr. Goebbels, işte İşçi Partisi Başkanı A. Bevan ve işte Senatör J. Mac Carthy... Üçü de Akrep burçluydu. Gel gelelim Martin Luther de bu burçta doğmuş biridir!

Herkesin zayıf yanını anlamakta çok ustadırlar. Hiç bir şey gizlenemez onlardan, hemen arayıp bulurlar... Bu yüzden polis hafiyesi, gizli polis teşkilâtının adamı olurlar çoğu. Doktor olmaya da bayılırlar! Hastalığın adını koymakta hiç yanılmazlar... Hele operatör olurlarsa, herhangi bir tümörü gözü kapalı buluverirler, yanıldıkları pek görülmemiştir. Polis olurlarsa, suçluyu şıp diye yakalıyıverirler, çünkü hiç kimse onlar kadar suçlunun kaçmak için seçeceği yolu kestiremez! Büronuzdaki şefiniz Akrep burçluysa, boşuna yorulmayın, onu atlatamazsınız... Hangi memurun işe geç geldiğini, kimin dalga geçtiğini hemen anlıyacaktır. Akrep burçlu bir şefi sevindirmek güçtür: Hükmetmeğe bayıldıklarından, çoğunlukla haksızlıklara yol açarlar; hemen herkes tirtir titrer önlerinde.

En iyi askerler onlardan çıkar. Yürekli, dayanıklı, soğukkanlıdırlar savaş alanında. Koç burcundakiler de iyi askerdir, ama Akrep burcundakiler kadar kurnaz değildir onlar. Bir Akrep burçluyu savaşta yenebilmek için karşısındakinin de Akrep burcunda doğmuş olması gerekir. İngilizler son dünya savaşında «astrolojiye» boş vermemiş olacaklar ki Mareşal Rommel'in karşısına, onun gibi Akrep burcunda doğmuş olan, General Montgomeri'yi çıkardılar.

Herkese karşı kuşkuludurlar. Evlilik hayatlarında da bu yanları ağır basar. Kıskanç, güvensiz kocalardır. Bu burçta doğanlara «en güç insanlar» da diyebiliriz. Savaş sevgileri, çevrelerinde yaşayanları pek rahat ettirmez.

Hangi Burçta Doğdunuz, Karakteriniz nedir?

Akrep Burcunda Doğmuş Bazı Dünya Şöhretleri

Augustinus (Antik devrin din adamı)	13 kasım 354
Aneurin Bevan (Ingiliz siyaset adamı)	15 kasım 1897
Georges Bizet (Fransız bestecisi)	25 ekim 1838
Albert Camus (Fransız yazarı)	7 kasım 1913
Antoino Canova (Italyan heykeltıraşı)	1 kasım 1757
René Clair (Fransız film rejisörü)	11 kasım 1898
Marie Curie (Kimya âlimi)	7 kasım 1867
Georges Danton (Fransız ihtilâlcisi)	28 ekim 1759
Fedor Dostojewski (Rus yazarı)	11 kasım 1821
Gerhard Hauptmann (Alman oyun yazarı)	15 kasım 1862
Katherine Hepburn (Amerikalı film yıldızı)	8 kasım 1909
William Hogarth (Ingiliz ressamı)	10 kasım 1697
Selma Lagerlöf (Isveçli kadın yazar)	20 kasım 1858
F. de Lesseps (Süveyş Kanalının yapıcısı)	19 kasım 1805
Martin Luther (Protestanlığın kurucusu)	10 kasım 1483
Silvana Mangano (Italyan film yıldızı)	29 ekim 1930
R. L. Stevenson (Ingiliz hikâyecisi)	13 kasım 1850
H. von Moltke (Prusyalı mareşal)	26 ekim 1800
Iwan Turgenjew (Rus yazarı)	9 kasım 1818
Paul Valéry (Fransız şairi)	30 ekim 1871
Voltaire (Fransız yazarı)	21 kasım 1694

Güçlü birinin düşkünlüğünü görmek yürekler acısıdır. Ama Akrep burcunda doğmuş güçlü birinin kötü duruma düşmesi insana «oh» dedirtir! Bu duruma düştükleri zaman, önce seslerinin tonu değişir, madensel bir hal alır, sonra durmadan kendi kendilerinden dert yanmağa başlarlar; acıma duygusunun ne olduğunu bilmeyen bu insanlar, her önüne gelene kendilerini acındırmağa çalışırlar. (Ama bu duruma düştükleri pek az görülmüştür.)

Güler yüzlü olmak ellerinde değildir. Kendi içlerindeki düşmanı alt edebilirlerse, yeryüzünün en ünlü, en saygıya değer insanı olabilirler. Tarihteki ünlü kişiler bu burçta doğanlardan çıkmıştır. Kendi kendilerinin eğiticisi (terbiyecisi) olmalıdırlar. Hırslarını insanlara değil de işlerine yöneltebildikleri zaman çok faydalı olabilirler. Durmadan didinirler, ararlar, çabalarlar... Sonunda Madam Curie gibi radyumu bulanlar çıkar içlerinden. Yıkıcı ve savaşçı yanlarını iyiye yöneltebilir, salgınlarla, kötülüklerle savaşırlarsa, insanlığa büyük yararlıkları dokunur. Koç burcundakiler gibi, Akrep burcundakiler de Merih yıldızının etkisindedirler. Keskin, sert, sivri nesnelerden hoşlanırlar; daha çok soğuk nesneleri severler.

Akrep burçluların yozlaşmış (dejenere) tipleri korkunç olabilir. Büyük soyguncular, kaatiller, ele geçemiyen azılı suçlular bu burçta doğmuş olanlardan çıkabilir. Ama Akrep burcunun soylu kişisi, kendi burcunda doğmuş yozlaşmış birini ele geçirdi mi, gözünün yaşına bakmadan kafasını ezer. (Kafa ezmek, kırmak, yakmak, yıkmak her fırsatta olacak anlaşılan!)

AKREP BURCUNDA DOĞAN KADINLAR

Sağlam karakterli kadınlardır. Çalışma güçleri yıldırır karşısındakileri; bitmez tükenmez bir enerji kaynağı gibidirler. Sert kadınlardır; acıma duygusu nedir pek bilmezler. Güldüklerini az görürsünüz... «Meşum kadın» olmaktan hoşlanırlar! Şakaları bile, şakadan çok alaydır, kırıcıdır. Ama erkeklerin başını döndüren kadınlardır ve kendilerine göre bir güzellikleri vardır. Hemen bütün zayıf karakterli erkekleri artlarından sürüklerler. Oysaki onlar güçlü, sert erkeklerden hoşlanan kadınlardır, ama sert erkekler Akrep burcundaki kadınlardan bucak bucak kaçarlar.

Hemen hepsi bir meslek seçer. Sinemada, tiyatroda oynasın isterler; oyuncu oldukları zaman daha çok «meşum kadın» tipini başarı ile yaratırlar. Arkeologlar, doktorlar bu burçta doğan kadınlardan çıkar. Öğretmen olurlarsa acıma duygusundan yoksun, öğrencisini hırpalayan, ama iyi ders verebilen kadınlardır. Çok iyi anne olurlar.

Kıskanç kadınlardır. Kocalarından ihanet gördüler mi çılgına dönerler, ellerine geçeni atıp kıran, yakıp kavuran yaratıklardır. Aşkta çok sıcak kanlı, çok ateşli kadınlardır.

Akrep burcunda doğanların en çok sevdikleri şeyler:

Söz geçirmeyi, başkalarını yönetmeyi, buyruklar vermeyi, savaşı, didinmeyi, tartışmayı, gerçeği, yenebilmek için güç olan her şeyi, silâhları, avı, kendi gücünü, kendi olgunluğunu göstermeyi.

Tiksindikleri şeyler:

Başkalarına boyun eğmekten, başkalarının sevincinden, savaşsız geçen günlerden, kendi silâhlarının kendilerine çevrilmiş olmasından, güçsüzlerden, başkalarının güçlü olmasından tiksinirler. Tiksinmedikleri şeyler azdır zaten!

Bu burçta doğan erkeklerle evlenecek kadınlara birkaç öğüt:

Kocanızın kıskanç olduğunu bilin de ona göre davranın. Sizden kuşkulanmağa başlar başlamaz polis hafiyesi kesilir. Kendisi size çaktırmadan kaçamak yapacaktır, ama size göz açtırmıyacaktır. Nişanlılık döneminiz (devreniz) daha zordur. Koca olunca birazcık durulurlar. Hele sizi yaveri gibi kullanmağa başlarsa daha rahat edersiniz! Hemen her geceniz tartışmayla geçecektir, karşılık verseniz de vermeseniz de içerler! Yenildiğinizi görünce sevinci sonsuzdur. Onun karşısına çekinmeden dikilin, gözünüzü kırpmadan isteyin istiyeceğinizi... Bir çeşit yırtıcı hayvan eğiticisinin soğukkanlılığı olmalı ki sizde, isteğinize erişebilesiniz. Ama kocanız kendi çapında ünlü, saygıya değer biridir. Hele sanatçıysa, onunla durmadan övünebilirsiniz.

AKREP BURCUNDA DOĞDULAR

Pablo Picasso
25 ekim

Vivien Leigh
5 kasım

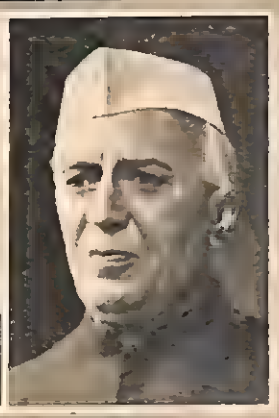

Nehru
14 kasım

AKREP BURCUNDA DOĞDULAR

Fahreddin K. Gökay
15 kasım

Sıddık Sami Onar
27 ekim

I. Galip Arcan
3 kasım

Cemal Reşit Rey
25 ekim

Muammer Karaca
8 kasım

Gelecek sayımızda

YAY BURCU nda (22 kasım - 20 aralık) doğanların karakter tahlilini bulacaksınız.

TAHT UĞRUNDA BAŞ VEREN SULTANLAR

"Ya Rab! Bu Kâfirler Beni Bahane Edip Ehli İslâm Üstüne Yürümek İsterlerse Benim Canımı Al!...„

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

İKİNCİ Bayezit, Cem meselesini hallettikten sonra, Edirnede bir gece vezirlerine büyük bir ziyafet çekti.

Cem taraftarlığı ile meşhur olan Gedik Ahmet Paşa da ziyafette idi. Yendi, içildi. Padişahın emriyle sonunda hepsine kürkler giydirildi. Yalnız Gedik Ahmet Paşaya ölüm alâmeti olmak üzere siyah kaftan giydirildi. Sonra da saraylı dilsizlere emir verilerek Ahmet Paşa öldürüldü. II. Bayezit derhal İskender Paşaya bir hattı hümayun gönderdi:

«Gedük'ü tepeledim, gerektir ki sen de Cemin oğlunu mecal vermeyip boğdurasın.»

İskender Paşa, hattı alır almaz, Cem Sultanın küçük oğlu Oğuz Hanı boğdurdu (1483). Büyük oğlu Murat ise, sonraları Rodosa gitti. Hıristiyanlığı kabul etti. Rodosun fethine kadar orada yaşadı. Kanuni Sultan Süleyman, Rodos fethedilince Murat ile oğlunu öldürttü. İki kızı ile karısını İstanbula getirterek geçimleri için maaş bağladı. Bunlardan başka Cemin teyzesi Hatice Sultan ile birkaç cariyesine de tahsisat verdiği mevacip defterlerinden anlaşılmaktadır.

Cem Sultan, Rodosa gidinceye kadar bir gayenin tahakkuku için çalışmış, hayallerini taht'a kavuşmak düşüncesi süslemiş; bir seneden fazla heyecan ve macera dolu bir hayat sürmüştü. Bu sebepten ağabeysi ile giriştiği pazarlıklarda, hiçbir zaman bu düşüncesinden vazgeçmemişti. Hattâ Mısır dönüşünde II. Bayezide yazdığı bir kasidede bunu şöyle açıklamıştı:

Sen pister-i gülde yatasın şevk ile handân
Ben kül döşenem külhan-ı mihnette sebep ne?

Söylendiğine göre II. Bayezit de ona şu manzum karşılığı vermişti:

Çün rıza-i ezel kısmet olunmuş bize devlet
Takdire rıza vermiyesün böyle sebep ne?
Hacc - ül - haremeynüm deyüben da'vi kılursun
Bu saltanat-ı dünyeviye bunca talep ne?

Cem ne zaman ki Rodos şövalyelerinin tuzağına düştü, ondan sonra hayalleri bir kâbus gibi boğazına sarıldı; ona ölüm dakikaları yaşattı. Bunu şu şiirinde samimiyetle ifade eder:

Belâya müptelâ olduk Rodos'un hilesin anma
Bu derde çare bulmaz İseviden bin tabip ancak

Cem, artık vatansız, hürriyetsiz, ailesiz bir insandı. Elinden her şeyi alınmıştı. Zaman zaman kaleme sarılarak dertlerini biraz olsun dökmeğe çalışıyordu.

II. Bayezit de gölge gibi Cemin peşinden ayrılmadı, casusları ile onun hareketlerini kontrol etti. Gittiği memleketlerin kırallarına, din adamlarına bol bol paralar vererek sıkıca ellerinde tutmalarını tembih etti. Hattâ Avrupalılara karşı — belki de bu sebepten — ciddî savaşlara girişmedi. Aldığı tedbirleriyle muvaffak da oldu. Artık Cem, Türk ülkelerinden uzakta, sürgün ve hapis hayatı yaşıyordu. II. Bayezidin hayatı ve rahatı Cemin böyle kalmasına bağlı idi. Eğer kaçacak olursa, tekrar iç mücadele başlıyacak, kan dökülecek, belki de tahtı kaybedecekti. Bu sebepten Cem, uzaklarda sürgün hayatı yaşamalıydı. Onu elinde tutacak hükümdarlara veya şövalyelere istedikleri verilmeli idi.

Şövalyeler de, Anadoluya çok yakın olan Rodosta Cemin başına bir şey gelir diye onu Fransada muhafaza etmeğe karar verdiler. Rodostan bir gemiye bindirerek Akdenize açıldılar. Zavallı Cem, dün koca bir imparatorluğun değerli prensi idi. Padişah olması da muhtemeldi. Fakat bugün bir köle hayatı yaşıyordu. Bakınız, şu beyti acıklı hayatını ne kadar güzel tasvir ediyor:

Girüp kalyona gittük fûçudan kokmuş sular içtük
Gıdamız peksimet zeytun ile kesbül - habib ancak

Cem, bundan sonra şehir şehir, kale kale dolaştırıldı. Hıristiyanların başına geçirilmek istendi. Fakat o, bunları kati surette reddetti. Padişahlığı unuttu. Canının derdine düştü. Zaman zaman âşık oldu. Kırallarla, prenslerle, düklerle eğlenceler tertip ederek, eski şehzadelik günlerini bir daha yaşadı. Fakat bütün bunlar, keder içine gömülen ruhuna ne ışık oldu, ne haz. Aksine, acısını çoğaltti. O zaman içti, sarhoş oldu. Hasretle yanan içinin isteklerini böyle söndürmeğe çalıştı.

Artık o vatansız, hürriyetsiz, ailesiz ve evlâtsız bir adamdı. Elinden her şeyi alınmıştı. Üzüntü ve heyecanla kıvranıyor, zaman zaman kaleme sarılarak dertlerini biraz olsun döküyordu:

Husrevâ gönlünü hoş tut ayşe meşgul ol müdam
Çünkü bu dünya evinin âhiri virandur
Hükmedenler bu cihan mülküne Şark u Garptan
Ger Süleyman, ger Sikender cümlesi mihmandur

Artık dünyanın bir misafirhane olduğu hakikatini çoktan kabul etmişti. Nasıl olsa bir gün bu dünyadan göç edecekti. Nitekim babası Fatih, ataları, büyük komutanlar ve hükümdarlar birer tarih olmuşlardı. Bu düşünceden dolayı tahtı unutmuş, kardeşine bile nasihat eder yollu kasideler yazmıştı:

Yürü var ey Bayezit sen süre gör devranunu
Saltanat baki kalır derlerse ol yalandur

Cem, Fransadan İtalyaya getirildi. Papaya teslim edildi. Papa; Cemi, Osmanlılara karşı yapılacak Haçlı Seferlerinde kullanmağa çalıştı ise de muvaffak olamadı. Cem bu teklifi çok ağır buldu:

— Yarab! Eğer bu kâfirler beni bahane edip ehli İslâm üstüne yürümek isterlerse beni o günlere erişmeden al!... diyerek sık sık dua etmeğe başladı.

Nihayet Fransa Kıralı VIII. Charles, Napoli Kıralığına son vermeğe giderken, Cemin öldürüleceğine dair bir mektup yakaladı. Yol değiştirerek Romaya gitti. Cem Sultanı Papadan kurtardı. Maksadı onu Kudüse götürmekti.

Cem, Fransa kıralı ile Napoli üzerine yürüdü. Yolda Cem Sultan birdenbire hastalandı, yüzü, gözü ve boynu şişti. Ata binemez oldu. Araba ve sedye ile taşınmağa başlandı. Gün geçtikçe hastalık artıyor, Cem Sultan ağırlaşıyordu. Kıral tarafından Napoli zaptedilince, Cemin tedavisine ehemmiyet verildi. Kıral sık sık misafirini ziyaret ediyor, teselliye çalışıyordu. Bir defasında:

— Beyim, hatırını hoş tut, gayret eyle, şimden sonra serbessin, kendini mahpus ve esir tasavvur etme! demesi üzerine Cemin soluk dudaklarından şu kelimeler âdeta döküldü:

— Elhamdülillâh serbestlik ve kurtuluş sözleri kulağımıza girdi!

Cem Sultan, öleceğini anladı. Yanında bulunan sadık adamlarına şu vasiyeti etti:

— Elbette, elbette benim ölüm haberimi duyurasınız. Sakın olmaya ki kâfirler benim adıma Müslümanlar üzerine yürüyeler. Benden sonra kardeşim Hüdavendigâr Sultan Bayezit Hazretlerine varasınız, diyesiniz ki beni reddetmesin, ne veçhile olursa benim tabutumu kâfir memleketinde komasın! Müslüman memleketlerine çıkarsın ve bütün borçlarımı ödesin ve benim anamı ve kızımı ve sair adamlarımı ve benim üstümde hizmetleri olan insanları açıkta bırakmayıp hallerine göre vazifelendirsin.

Bu vasiyetten sonra Cem Sultan çok yaşamadı, öldü (1495). II. Bayezit 4 sene sonra cenazesini getirtti, Bursadaki ağabeysi Sultan Mustafanın türbesine gömdürdü. Cemin eceliyle öldüğüne dair birçok rivayetler olduğu gibi, Papa tarafından zehirlendiğine dair de pek çok söylentiler vardır. Cemin bu acıklı ve maceralı hayatına ait yerli, yabancı birçok kitaplar yazılmış, kasideler düzülmüş, hattâ film çevrilmiştir. Cem bütün hayatı müddetince yükselmeğe, tahta çıkmağa çalıştı. Sonunda yükseldi, fakat taht üstünde değil, tabut üstünde. Böylece onun acıklı hayatını tasvir eden perde de kapanmış oldu. Fakat II. Bayezit, cülûsunun ilk yıllarında olduğu gibi, son senelerinde de taht için mücadele etmek zorunda kaldı.

Gençliğini zevk u safa ve eğlence içinde geçiren II. Bayezit, padişah olur olmaz, dünya zevklerine tövbe etti. Eski günahlarını affettirmek için gece gündüz ibadetle uğraştı. İmparatorluğun muhtelif yerlerinde dinî yapılar yaptırdı. Bu sebepten «Sofu» adını aldı.

II. Bayezit, hassas, merhametli ve kan dökmekten hoşlanmıyan bir padişahtı. Bunun için içte ve dışta barış siyasetini güttü. Babası ve dedeleri gibi ordunun başına geçerek sınırdan sınıra, zaferden zafere koşmadı. Devlet işlerini ikinci plâna bıraktı. Buna mukabil, din, imar ve kültür hareketlerine çok önem verdi.

(Devamı gelecek sayıda)

Hayat

Eski İstanbul

İstanbul şehri, bilhassa son senelerde her gün biraz daha değişmekte, büyük bir hızla yeni bir çehre kazanmaktadır. Son senelerdeki muazzam değişikliklerin mânasını daha iyi anlamak için, uzak değil, 50 ilâ 70 sene evvelki İstanbula bir göz atmak kâfi gelir. Hayat mecmuası, «Eski İstanbul»a tahsis ettiği bu sahifelerde, yarım asır evvelki İstanbulun görünüşünü, yaşayışını, eski fotoğraf ile gravürlerden ve bir anma vesilesi olması için o devri yaşamış, fakat bugün hayatta olmayan muharrirlerin pek az tadil edilmiş kalemlerinden anlatmaya çalışmakta, böylelikle genç nesillere, artık hâfızalardan silinmekte olan Eski İstanbul hakkında bir fikir vermek istemektedir. Mahdut sahifeler içinde bu fikri biraz verebilirsek ne mutlu bize!

BİR BAŞKA TEPEDEN

Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!
Görmedim: Gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer.
Ömrüm oldukça, gönül tahtıma, keyfince kurul
Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer.

Nice revnaklı şehirler görülür dünyada,
Lâkin efsunlu güzellikleri sensin yaratan.
Yaşamıştır, derim, en hoş ve uzun rüyada,
Sende çok yıl yaşıyan, sende ölen, sende yatan.

Yahya Kemal Beyatlı

KÖPRÜ — KADIKÖY

İKİ İSKELE — *Arka plânda Kadıköy görülen altmış yıl öncesine ait Haydarpaşa vapur iskelesi, yukarıda görüldüğü gibi bir taş birikintisinin berisindeki ensiz bir rıhtımdan ibaretti. Elli yıl öncesine ait Kadıköy iskelesi de yanda görüldüğü gibi idi. Kadıköy sahili doldurulduğu gibi, Haydarpaşanın yukarıdaki fotoğrafta rıhtımın berisinde deniz olarak görülen kısmı da doldurulmuş ve gar binası bu dolma kısma inşa edilmiştir. Haydarpaşa iskelesinde görülen vapur, Ahmet Rasim'in fıkralarında sık sık bahsettiği ve ağır gitmelerinden ötürü «Ton-ton» adını verdiği 4 ve 5 numaralı İdare-i Mahsusa vapurlarının 4 numaralısıdır. Ahmet Rasim bu vapurlar için şöyle demektedir: «4 numara, 5 numara da kötü kaderlerinin neticesi olarak tamir yüzü görmeden nerede ise deniz üstünde can verecekler.»*

Merhum Ahmet Rasim, "Şehir Mektubu„ adı altında yazdığı fıkralarla, İstanbul hakkında büyük ölçüde bilgi bırakmıştır. Aşağıdaki yazı, onun her fırsatta bahsettiği Kadıköy vapurlarına dair fıkralarından alınmıştır.

AHMET RASİM
«ŞEHİR MEKTUBU'ndan»

KÖPRÜ ile Kadıköy arasındaki mesafenin kaç mil olduğunu bilmiyorum. Ben, karşı yakaya gitmek için vapurların zorlana zorlana yarım saatten evvel varamadıklarını gördükçe de şaşıyorum. Zaten «Kadıköy» vapurunun, matbuat dilinde «gecikme» nin işaret ve alâmeti olduğuna hükmederdim. Geçen gün de bu vapurlardan birinde bulunuyordum. Vapur hareket ettikten bir iki dakika sonra bir feryattır koptu. Küpeşteye koşan koşana... Herkeste bir korku. Ne var diye ben de seğirttim. Bakışlar, öteden beri dolu yelken gelen bir mavnaya dikilmiş duruyor. «Aman çarpışma olacak!» diye bağıran bağırana. Üstü başı oldukça temiz bir zata dedim ki:

«Çarpışmadan bizim için ne tehlike var ki bu kadar korkuyorsunuz?»

Adamcağız dikkatle yüzüme baktı. Dedi ki:

«Nasıl yok. Geçenlerde bunlardan biri vapurun çarkını parça parça etti.»

Oysaki korkan sade yolcular değilmiş. Kaptan da endişeli, başı eli bir tarafta var kuvvetiyle «Tornayt», «İstoper» diye bağırıyor. Her ne hal ise kazayı, tehlikeyi atlattık. Yerlerimize oturduk. Artık çarpışma üzerine açılan söz bahisleri aldı yürüdü. İçlerinden tuhafça bir zat dedi ki:

«Dikkat ettiniz mi?»

«Neye?»

«Aman dikkat etmediniz mi?»

«Hayır.»

«Bir daha dikkat edin. Kaptan tornayt deyince, makinelerden yukarıya doğru kesik kesik bir 'aman!' sesi geliyor.

«'Fulspit' dedi mi, bu amanlar hissedilecek kadar süratle artıyor. İskeleye yanaştığımız zaman kaptan, 'geçmiş olsun...' kabilinden bir 'İstop' dedi mi, hep bir ağızdan 'âmin.' dememiz lâzım geliyor.»

Bu tarif, ustalıkla anlatıldığı için epeyce gülüştük.

Derken Kadıköy'e yaklaşmak üzereydik. Gözümüze deniz üzerinde bir rıhtım başlangıcı göründü. «Bu nedir?» diye soruldu.

«Liman ağzıdır.»

«Neye yarıyacak?»

«Allah kısmet eder de bitirilirse, deniz vasıtaları lodosun tesirinden kurtulacak. Vapurlar selâmetle kıyıya yanaşacak. Fakat, gel gör ki bir yıldan beri ancak iki metrelik bir inşaat yapıldı.»

■

4 numara, 5 numara da kötü kaderlerinin sonucu olarak tamir yüzü görmeden nerede ise deniz üstünde can verecekler.

Bunların durumuna bakan şair:

«O mâhiler ki derya içredir deryayı bilmezler!»

Malûm mısraını değiştirerek:

«Bu vapurlar ki derya üzere tamir görmezler!»

Dediği gibi, bir diğeri de:

«Bu vapurlar ki derya üzeredir, deryada yüzmezler!»

Diye mısra düşürmüş.

İdare-i Mahsusa ile Şirket-i Hayriye'nin arasındaki çatışma pek çok olsa gerek. Bu iki idare birbirleriyle bağdaşamadıkları için olmalıdır ki birbirlerinin iskelelerine uğramıyorlar. Meselâ Kadıköyünden Sarıyere gidecek olan bir zat, Köprüye inip, oradan Şirket-i Hayriye vapurlarına bindikten sonra gidiyor.

Acaba bu iki idare bu bapta bir anlaşma yapsalar da, belirli saatte Boğaziçine, Kadıköy ve Adalara; Kadıköy ile Adalardan, Boğaziçine birkaç posta işletseler olmaz mı?

■

Kadıköy büyüdükçe büyüyor. Köy birkaç sene zarfında Haydarpaşa ile birleştiği gibi, Zühtüpaşa mahallesi ve Kızıltoprak'a doğru da kol atıyor. Fakat şose namına bir şey yok dense câizdir. Hele Haydarpaşa rıhtımı hemen kalmamış denecek halde...

KARAKÖY KÖPRÜSÜ — Karaköy ile Eminönü arasında ilk köprü 1844 yılında kuruldu. 1863 te yeniden yapıldı. 1867 de 105.000 altına bir İngiliz şirketine demir olarak yaptırıldı. 1912 yılında 250.000 altına Alman MAN şirketine bugünkü köprü inşa ettirildi. Köprü, çelik dubalar üstünde demir iskeletli, fakat yanda görüldüğü gibi ahşap döşemeli idi.

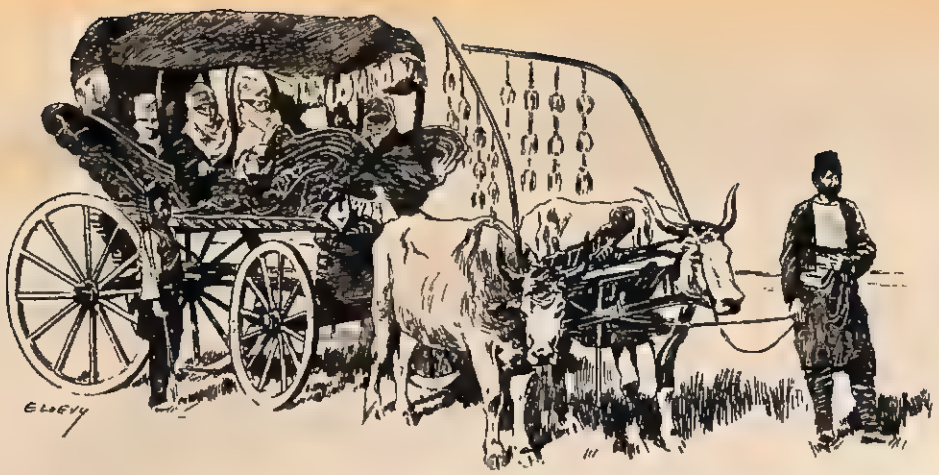

Uzak mesirelerin yaylı, paraşol gibi eski nakil vasıtalarından, hanımlara mahsus süslü püslü bir öküz arabası.

BİR ALEMDAĞI ÂLEMİ

Eski İstanbul hayatını renkli üslûbu ile dile getiren [illegible] Muhtar Alus'tu. Aşağıdaki sütunlarda, onun âdeta resim yapar gibi kaleme aldığı, 52 yıl önceye ait bir mesire âlemi yazısını okuyacaksınız.

SERMET MUHTAR ALUS
«YEDİ GÜN» MECMUASINDAN

1907 senesinin ağustos ayında idi. Mehtabın ya on üçü, ya da on dördü. O günlerde bütün tanıdıkların, konu-komşunun ağzında bir Alemdağı lâfıdır gidiyor.

Filânlar, üç gün evvel dört öküz arabasiyle gitmişler, Taşdelen'de oturacak yer bulamamışlar. Falanlar evvelki gün beş, altı yaylıya dolmuşlar, kalabalığın çokluğundan membaın yanına bile yanaşamamışlar. Feşmekânlar, dün iki fayton, üç - dört paraşol yola koyulmuşlar, öyle eğlenmişler, öyle eğlenmişler ki...

Kaç sene var ki Alemdağına gitmemiş, o güzelliğine doyulmaz koruyu görmemiş, âbıhayat gibi Taşdelen suyunu yerinde içmemiştik.

On, on iki arkadaş, bir Alemdağı âlemi yapmağa karar verdik. Götürülecek yemekleri erkânı ile paylaştık. Kimimiz orada pişirilip sıcak sıcak yenecek kebabı, kimimiz patlıcan dolmasını, kimimiz irmik helvasını, kimimiz hararet verecek, çok su içirtecek fıçı sardalyasını, kimimiz de soğukluğu (kavun, karpuz) üstüne aldı.

Hep birlikte cümbür cemaat gitmek doğru değil. Bir sürü genç toplanmış, içtima edecek diye, curnal olmak tehlikesi var. Üç araba olduğumuz için fâsılalı fâsılalı yola çıkacağız; tenha kırlarda birleşeceğiz. Nihayet orada buluşmuşuz gibi yapacağız.

Sabahleyin erkenden yaylı muhacır arabalarına bindik. Arka arkaya, yüz, yüz ellişer adım aralıkla yola revan olduk.

Kayışdağı caddesine sapınca toz deryası dalgalanmaya başladı. Sahrayıcedid Camiinden sonra kambur kambur yollara vurduk. Kozyatağı, İçerenköyü'nü aştık; arzulıahı vasiayı tuttuk.

Öyle ağır bir hava ki yaprak bile kıpırdamıyor. Güneş enselerde boza pişiriyor. Arabaların içi sanki etüv.

Toz toprak içinde, hendek tümsek atlıya atlıya, sağa sola yalpalıya, kafa kafaya tos vura vura, git bire git, biter tükenir yol değil ki!...

Dakikası dakikasına tam dört saat yolculuktan sonra, hamam halvetinde soğuk algınlığı çıkarmış kimseler gibi kan tere mülemma, börtmüş, çökmüş bir halde koruya geldik.

Kimde parmak kımıldatacak mecal var? Sedyelik haldeyiz. Yalağa kadar gidip başımızı, yüzümüzü yıkamaya, mendil ıslatıp tepemize koymaya takatimiz yok.

Lâf değil, etraf sahiden kalabalık; her taraf tıklım tıklım...

Ayrı ayrı geldik, uzak uzak oturduk ya, biraz soluk alıp kendimizi topladıktan sonra, karşıdan karşıya numaralara başladık:

«O, Ahmetçiğim!... Vay Mehmet sen de mi buradasın. Aman ne iyi oldu da karşılaştık!...»

«Baksana Hayrettin'le ağabeyleri de gelmişler yahu!...»

Uzatmıyalım, «Çocuklar bari hep beraber oturalım!» diyerek bir araya toplandık.

Saatlerce, canımıza mevlût okutan berbat yolda, çangıl çungul çalkalanmadan karınlar zil çalıyor.

İşgüzarlar kolları sıvadı. Kimi kebabı değneklere geçiriyor; kimi dolmayı tabaklara kuyuyor; kimi sardalya ayıklıyor, kimi salata yapıyor...

Karpuzlar, kavunlar kesiliyor; sofralar yayılıyor, bir faaliyet ki deme gitsin.

Şairliğe yeltenen bir kaçımız da, kilimlerin üstünde mihman, yan gelmişiz.

Rahmetli Tahsin Nahit, o günlerde diline pelesenk ettiği üç şiiri, birer birer sıraya dizmeğe başladı. Evvelâ, Fikret'in (Sis) inden girişti:

«Sarmış yine âfâkını bir dudu muannit»
Bir zulmeti beyza ki peyapey mütezayit...»

O zaman dört duvar içinde okunurken bile kapı arkaları, pencere önleri kollanan netameli manzumeyi, haldır huldır okudu.

Daha arkasından yine Emin Bülent'in «Menfâ» sı:

«İşte akşam, yine yokluk, yine zulmet, nisyan»
Sonra akşamlara mahsus o müebbet hicran...»

Bir de etrafa göz gezdirelim de ne görelim? Bitişiğimizde kıranta, kırçıl bıyıklı bir adam, gözlerini dikmiş, dik dik bize bakmıyor mu?

Kıranta herifin başındaki fes enikonu açık al. Yakasında kırmızı, yeşilli bir rozet var; herhalde Osmanî veya Mecidî nişanının rozeti. Sinsi sinsi kulak kabartışından, yan yan bakışından belli ki onlardan. Vallahi de hafiye, billâhi de hafiye...

O andaki halimizi görmeyin. Betimiz, benzimiz kül; sanki beynimizden aşağı kaynar kaynar bir şey boşanmış; içimiz burula burula aşağıya çekiliyor. Hapı yuttuk desene...

O esnada bir kafile göründü. Çerkez Mehmet Paşanın büyük oğlu, ceketini kartal kanad sırtına atmış, yanında nar çiçeği renginde fesli, minare kırığı gibi bir zebellâ; her halde saray tüfekçilerinden olacak dedik. Peşlerinde de elleri kırbaçlı, belleri kuşaklı, ayakları çizmeli iki izbandut; muhakkak Çerkezin bendeleri...

Bunları görünce rozetli herif yerinden fırlayıp yanlarına seğirtmez mi? Kaş göz oynatarak, ağız burun bükerek başlamaz mı fiskosa?

Deminki korku devede kulak kalmış. Asıl o saniye bizlerde şafak attı; diz bağlarımız bıraktı. Ha külçe, ha biz!...

Yemeğe oturduk ama halimizi sormayın. Bu kadarcık kebap nemize yetecek diyenler, ağızlarına üç, dört taneyi atıp elini çekiyor. Adam başına iki patlıcan dolmasını az bulanlar, birisinin yarısını bitiremiyor. Helvaya, meyanesi gelmeden tatlısı katılmış kusuru bulunuyor. Tabak dolusu sardalyaya el süren yok. Karpuza geçmiş, kavuna kabak deniliyor.

Velhasıl yemeklerin hepsi kaldı. Bir bardak su içmedik. Aç mıyız, tok muyuz, bizim de haberimiz yok.

Durmadan, birer ikişer, güya su dökecekmişiz gibi, koruya dalıyoruz. Herkes zavallı Tahsin'e takazada:

«Gördün mü ettiğin haltı şimdi? (Sis) i, (Menfâ) yı burada okumanın âlemi var mıydı?... Burnumuzun dibindeki herifin hafiye olduğu yüzde yüz aşikâr. İster misin şimdi tantunu boylayalım?...»

Aradan sekiz, on dakika geçti, geçmedi. Lâp lâp lâp kadana ayağı sesleri ve zincir şakırtıları...

İlerki yolda, yağız beygirlere koşulu, lâl döşemeli, kırmızı tekerlekli pırıl pırıl bir fayton durdu.

Hoppala!... Fehim Paşa.

Fahim Paşayı görür görmez, rozetli hafiye, yaylı imiş de manivelâsı koyuverilmiş gibi birden havaya sıçramaz mı?... Yerlere eğile eğile, temennah çaka çaka, onun yanına koşmaz mı?

Artık lâmı cimi yok, sahiden hapı yutmuştuk. Bu, buyurun cenaze namazına demekti. Melûl mahzun, boynu bükük, helâllaşır gibi birbirimize bakıyorduk.

Paşa gider. Adamlar gider. Yakası rozetli efendi dayanamaz atılır:

«Epsinize bravo, yassa pasa beyler!... Sok kibar, sok okumuş delikanlılarsınız. Burada gelip salt keyif yapmıyor, poeziya (şiir) söylüyorsunuz... Ben böyle barba gibi adam, ma itsimde (içimde) gusto var; poeziyaya bayılıyorum. Ne zaman işitiyorum, aklımı kaçırıyorum.»

Maksadı, lâkırdı yakası açıp bize sokulmakmış.

Derhal yanımıza çöktü. Selâm kelâm derken, bir gözünü kırparak, cebinden beş altı fotoğraf çıkardı. Hepsi kokona resmi:

«Ne ki gösteriyorum size, epsi gizli, bıldırcınlar, kukla gibi karılar!»

Diyerek başladı bir bir adreslerini vermeğe:

Ağacamiinde, filân numarada Kalyopi; Tarlabaşında, filân numarada Virjin: Kalyoncukulluğunda Ester ilâh...

Meğerse kimmiş biliyor musunuz? Beyoğlunun tanınmış muhabbet tellâllarından, karantinacı Horoz Kosti dedikleri musibet değil mi imiş?

Şehir içi yolculukları da bazı hallerde mesire gezintisiden pek farklı değildi. İşte kira beygiri ile evine giden kalantor bir eski İstanbullu.

ESKİ KÂĞITHANE

Alemdağı, Göksu, Çırçır, Hünkârsuyu, Yuşa, hepsi İstanbulun türlü özellikleri olan belli başlı mesire yerleri idi. Fakat hepsinin üstünde uzun ve renkli geçmişi, âdeta ayrı bir medeniyeti olan Kâğıthane mesiresi gelirdi. Orta sahifelerimizde bu renkli âlemin son devirlerine ait bir tablo bulacaksınız.

Hayat

Eski Kâğıthane

İstanbul Belediye Müzesinde olan bu tablo, Ressam Mahmut Kılıç tarafından yapılmıştır.

Yalıya Göç

Eskiden İstanbul'da yazlığa göç, ev sayısının azlığından ve taşınma güçlüğünden, şehirde konakları, sayfiyelerde köşk ve yalıları olan varlıklı kimselere mahsustu. Aşağıda, edebiyatımızın ünlü simalarından Ercümend Ekrem Talu'nun o tatlı üslûbundan böyle bir göçün hikâyesini okuyacaksınız.

ERCÜMEND EKREM TALU — «YEDİ GÜN» MECMUASINDAN

BOĞAZ — Gözde yazlık yeri Boğaz, her devirde güzeldi. Boğaz kıyılarının kendine has bir özelliği, rengi, şahsiyeti; kısaca, bir medeniyeti vardı.

AKŞAM yemeğinden sonra, Divanı Ahkâm âzasından Devletlü Yümnü Paşa Hazretleri, kethüdası Vasıf Efendi'yi huzuruna çağırdı:

«Efendi» dedi. «Havalar ısındı. Çoluk çocuk sıkılmağa başladılar. Cümlemiz tebdili âb ve havaya muhtacız. Hafit boğmacadan, gelin hanım da lohusalıktan kalktılar. Bu konağın içinde tamamen iadei âfiyet etmeleri müteassirdir. Mahı Sefer hulûl eylemeden yalıya göç edilsin. Önümüzdeki perşembe gününe hazırlık edin.»

Kethüda efendi yerle beraber temenna edip:

«Başüstüne, velinimetim» cevabını verdi. Ve doğruca harem kapısının önüne gitti, baş kalfayı çağırttı:

«Paşafendi perşembeye yalıya nakledilmesini ferman buyurdular, tedarikte bulunun» emrini verdi.

Kasımdan beri bu koca berhânenin bir türbe hissini veren loşluğu ve kasveti içerisinde kasvetten bunalan harem halkının üzerine bir kurtuluş topu tesirini yapan bu müjde aynı zamanda, en büyüğünden en küçüğüne kadar herkesi harekete getirdi. Gençler, çocuklar sevinçten, yaşlılar da heyecandan çırpınıyorlardı. Yüzleri pek öyle bâriz sevinç alâimi taşımıyan, sade halayıklardı. Çünkü onlar için iş başa düşüyordu. Otuz beş odanın eşyasını yerinden kaldırmak, sandıklara yerleştirmek, yatak yorganı hararalara doldurup denk yapmak, hâsılı «göç toplamak» ağır bir mesele idi.

Mamafih, daha önceden faaliyete geçtiler. Tavanarasından hararlar indirildi. Deliği deşiği var mı diye muayene edildi. Aktardan tomarla sicim, çuvaldız aldırıldı. Herkese neler götüreceği soruldu. İtirazlar, münakaşalar edildi. Romatizmalı büyük hanım, köşe minderinden kımıldamaksızın emirler veriyordu:

«Paşafendinin kışlıklarını meşin sandığa yerleştirin. Kürkleri asıp havalandırmadan sakın kaldırmayın. Aralarına karabiberle kâfuru serpmeyi unutmayın. Hüseyin ağa sabah erkenden Mısırçarşısına gitsin, ne ki lâzımsa alsın. Oradan da hallaca uğrasın. Misafir şilteleri pideye döndü, atılmadan gitmez. Kalfaların odasındaki yükte, iki tane kapsız mitil olacak, onlara da yazma yüz kaplanacak.»

Kırk yatağından henüz kalkmış olan gelin hanım da kendi çeyiz halayığını sofada sıkıştırmış, ona tembihler geçiyordu:

«Kuzum Pesentciğim, benim halim yok, sandıkları sepetleri güzel yerleştir. Sakın bir şey unutulmasın e mi?»

Kalfalar aşağıda, merdiven altındaki halayık odasında bir yandan hararları gözden geçirirlerken, bir yandan da aralarında iş bölümü yapıyorlardı:

«Yalıyı silip süpürmeye Çeşmican' la Ahter giderler. Ortanca kalfa başlarında olur. Ayvazı da su taşıtmak için alırlar.»

«Yok, Ahter gidemez. Paşaya bakıyor. Bezminur gitsin.»

«Dünyada gidemem. Parmağımda dolama çıktı. Su kaptırayım da azsın mı?»

Haremde bu hayhuy devam ederken, selâmlıkta da ağalar kendi aralarında konuşuyorlardı:

«Mustafa geçen seneki manda arabalarını nereden götüdi idi ülen? Yarın zabağınan biyol var da bah. Bazarlıh it. Perşembe günü zabah ezanıynan gapıya dayansınlar, he mi?»

«Olur. Gaç araba olucah?»

«Gâhya altı dene dediydi emme bi kez soruvi.»

Aşçıbaşı da çıraklarına emir yağdırıyordu:

«Memet, İrbaham bahırları, sinileri güfelere dıhıvirin. Okluvayı, satırı unutmayın. Kütüklerim aha sizi.»

Öteden arabacı soruyordu:

«İsmail ağa be, yalının ahırı akeyerdi, tamir ettiler mi acep oncazı?»

«Ne bileyim ben? Kâhya olacak herife sor.»

■

Perşembeye kadar dört gün, dört gece, durup dinlenmeksizin bir konak halkı — efendi takımından maada — didindiler, uğraştılar, çalıştılar.

Hazırlanan denkler aşağı avlıya, sofalara tınazlar gibi yığılmıştı.

Perşembe sabahı, kargalar kahvaltı etmeden, cümle kapısının önüne altı tane manda arabası sıralanmış, hamallar marifetiyle yükleniyordu.

Yenikapı iskelesinde de kocaman bir yelkenli mavna, bu eşyayı Boğaz'ın Anadolu kıyısına geçirmek üzere beklemekte idi.

Ambarında arabalar ve atlar için yer ayrılmış, baş güvertesinde de arabacı, seyis, aşçı çırakları vesaireye mahsus oturacak yer hazırlanmıştı.

Paşa Hazretleri, refakatinde mahdum bey ve kâhya efendi ile öğle vakti Kabataştan kayıkla geçecekti. Harem halkı ise önceden gitmişlerdi.

Eşya yüklendi, yola çıkarıldı. Ağalar, odaları teftiş ettiler. Konak da, tevekkeltüalâllah, bekçisine teslim olundu.

■

İstanbuldan Kanlıcadaki yalıya eşya ancak sular karardıktan sonra varabilmişti. Cam fenerlerin ölgün ışığı altında mavnadan boşaltılarak, gelişigüzel içeriye atıldı.

Kalfalar dırlana dırlana hararları açıp döşekleri çıkarırlarken, mutfakta da aşçıbaşı ağız dolusu küfürler savurarak kalabalığa pilâv yetiştirmeye çabalıyordu.

Paşa, büyükhanım, gelin, küçükbey, ortanca hanım, küçükhanım, hala hanım hep sinir içinde, sağa sola bağırıyor, sabırsızlanıyor; kızları, uşakları paylıyorlardı. Kiminin şusu, kiminin de busu unutulmuştu.

«Orta katta hücrenin içine ilâcımı koymuştum, bıraktınız değil mi körolasıcalar?»

«Yahu bağa enfiye kutumu nerenize soktunuz?»

«Pesent yine nerelerdesin kâfir? Beyin terliklerini bulamıyorum.»

«Anne karnım aç.»

«Patla.»

Bu hava içinde, gece yarısına kadar uğraşıldı. Yazlık yalı safasına mukaddeme yapılıyordu. Lâkin hiç kimsede derman, takat kalmamıştı.

Birer lokma yemek yeyip, birer tarafa serildiler. Yalının duvarlarını şıpır şıpır okşıyan mavi suların ninnisiyle derin bir uykuya daldılar.

Ve bütün kış aç ve bilâç bu bereketli günü mütevekkilâne beklemiş olan tahtakuruları, takım takım deliklerinden dışarıya fırlayıp ziyafete hazırlandılar.

YALI — Eskilerin «leb-i derya» dedikleri ve artık sayıları bir hayli azalmış olan Boğaziçi yalılarından biri.

GÜLHANE PARKINDA KADINLAR — Ellerinden geldiği kadar o acayip çarşafa da çeşni vermeğe çalışmış olan eski Türk kadınları Gülhane Parkında.

KOMŞULAR ARASINDA

Devrinin en çok okunan muharriri olan Hüseyin Rahmi, bilhassa mahalle kadınlarının konuşmalarında büyük ustalık göstermiştir. Aşağıda okuyacağınız yazı, onun kuvvetle çizdiği bu eski İstanbul kadın tiplerinden birkaçının, Haley kuyruklu yıldızının dünyaya çarpacağı rivayeti üzerine, aralarındaki konuşmayı canlandırmaktadır.

TÜRK EVLERİ — Sayıları gittikçe azalmakta olan eski Türk evleri ile süslü bir sokak.

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR
«KUYRUKLU YILDIZ ALTINDA BİR İZDIVAÇ» ROMANINDAN.

"O geçenki kuyruklu için bir ucu yerde, bir ucu gökte dediler. Atiye Hanımın evinden gözüküyor imiş. Bir gece akşam yemeğinden sonra oraya gittik. Şöyle Cerrahpaşa camisinin yanına doğru havada iri sorguç gibi bir şey gördük."

Üst taraftaki komşu Emeti Hanım, bahçe duvarının önünde, dibi yukarı yani tersine konmuş, bir eski küfenin üstüne çıkarak kınalı saçlarını gösterip:

«A çocuklar nedir telâşınız? Vıcır vıcır orada ne ötüşüyorsunuz?»

Bedriye Hanım:

«Kuyrukluyu söyleşiyoruz Emeti Hanımcığım.»

Emeti Hanım:

«Hangi kuyrukluyu?»

Bedriye Hanım:

«A kaç tane var kadınım?...»

Emeti Hanım:

«Kaç tane istersin? Sokak dolusu var.»

Bedriye Hanım:

«Biz o sokaktaki kuyrukluları söylemiyoruz canım... Gökteki kuyrukluyu konuşuyoruz. Birkaç haftaya kadar dünyaya çarpacakmış diyorlar...»

Emeti Hanım:

«Siz gökteki kuyruklulardan korkmayınız, yerdekilerden korkunuz... Bu berikiler daha tehlikeli...»

Bedriye Hanım istiğrapla:

«Bu yerdekiler hangileri a kuzum?»

Emeti Hanım:

«Hangileri olacak?... Guguruklarının tepelerine yalancı pırlantadan birer iğne iliştirip, çarşaflarının eteklerini birer arşın yerlerde sürüyerek sokaklarda gezen kuyruklular...»

Bedriye Hanım:

«İlâhi Emeti Hanımcığım. Kıyametler kopsa sen yine böyle gençlerle uğraşmaktan vazgeçmezsin... O zavallı hanımların kuyruklu olup da kime çarptıkları var?»

Emeti Hanım hiddetle:

«Nasıl? Nasıl... Onların sademelerine uğrayıp da az delikanlı mı hurdahaş olmadı?...»

Emine Hanım hafif hafif gülerek:

«Yıldız çarpıp da kıyamet kopacak diyorlar da bak bu kadın hâlâ ne düşünüyor?»

Emeti Hanım kızgınlıkla başını duvarın üzerinden biraz daha uzatarak:

«Düşünürüm zâhir... Yeğenimin oğlu Behçet'e geçenlerde böyle yapma pırlanta iğneli kuyruklunun biri çarpmış da oğlan ye'sinden kendisini az kaldı bahçedeki dut ağacına asıyordu. Yazık değil mi? Yirmi ikisinde tosun gibi delikanlı...»

Bedriye Hanım:

«Şimdi öyle şeyler düşünecek zaman değil... Bu yukarıdaki yıldız çarparsa hepimiz tuz ile buz olacakmışız...»

Emeti Hanım:

«Sus kız... İçim fena oldu... Kim söylüyor onu?»

Bedriye Hanım:

«Ulemalar kitapta yerini görmüşler...»

Emeti Hanım:

«Sen sakla Rabbim cümle ümmeti Muhammedi, bu Emeti kulunu da... Kıyamet alâmetleri... İşte ben yine söylerim, bu gökteki kuyruklu yerdekilerin şerlerinden zuhur etti... Geçen sene Dizdariye taraflarında bir paşanın katırı doğurdu dedilerdi de inanmadıydık. İşte bakınız doğru imiş... Demek ki vakitler yakın... Yapı da pek çoğaldı... İşte bu birkaç şey kıyamet alâmetidir. Biz büyük babalarımızdan, analarımızdan öyle işittik.»

Emine Hanımın kızı Mebrure birdenbire odaya girerek sorar:

«Anne ne konuşuyorsunuz?»

«Yavaş kızım kardeşin uyanacak... Sanki bu dünyaya bir kuyruklu yıldız çarpacakmış da hepimiz tuzla buz olacakmışız... Gel bak dinle, onu anlatıyorlar.»

«Ay ben korkarım anne... Ne vakit çarpacakmış?»

«Bilmem. Gel de sor.»

Mebrure pencereden başını uzatarak:

«Bedriye Hanım teyze... Kuyruklu bize ne vakit çarpacakmış?»

«Önümüzdeki mayısın bilmem kaçında... Sabaha karşı çarpacakmış diyorlar.»

Emine Hanım:

«Çarpacağını böyle günü ile, saatiyle nasıl biliyorlar? Kuyruklu filân günde, filân saatte çarpacağım diye bu dünyaya telgraf mı göndermiş?»

Bedriye Hanım:

«Adı da var... Dur bakayım ne idi?... Şey... Halamın yıldızı...

Emeti Hanım:

«Kızım Bedriye, kuyrukluyu kaynanana benzetme... Eğer hırçınlığı ona çekecekse maazallah bu dünya alt üst olur.»

Bir ikinci kahkaha sağnağı başladığı esnada Emeti Hanımın başı birdenbire duvarın arkasından kaybolur, sesi kesilir.

Bedriye Hanım, Mebrureye hitaben:

«A... Hatuna ne oldu? Birdenbire lâkırdıyı kesti, ortadan kayboldu. (Haykırarak) Emeti Hanımcığım düştün mü? Ne oldun?»

Emeti Hanım biraz derinden:

«Ah ne olacağım... Üstüne bastığım çürük küfenin dibi çıktı. Göğsüme kadar içine gömüldüm. Ne kalça, ne kuyruk sokumum kaldı... Hep sıyrıldı. Hurt oldum şöyle hurt. Nene lâzım senin a alık kahpe küfeye çıkıp da komşularla çene yarıştırırsın...»

Bedriye Hanım:

«A vah... vah... Gördünüz mü zavallının başına geleni. Evde kimse yok mu Emeti Hanımcığım?»

Emeti Hanım:

«Yok ya... Oğlan mektepte... Hayriyem de etekliğinin etrafına makine çevirmeğe bedestenlilerin evine gitti...»

Bedriye müteessifane:

«A onlar gelinceye kadar ne yapacaksın küfenin içinde?»

Emeti Hanım inliyerek:

«Ah ne yapacağımı bilir miyim yavrum?... Kapana tutulmuş fare gibi bunun içinde oturacağım...»

Bedriye Hanım:

«Şöyle biraz çalış çabala bakalım... Belki çıkarsın...»

Emeti Hanım sağına soluna kıvranıp çıkmağa uğraşarak:

«Ah mümkün değil... Küfenin ağaçları böğrüme batıyor... Tıpkı kapana benziyor... İçine girmesi kolay çıkması güç... (Ağlamağa başlayarak) Ne yapacağım ben şimdi?»

Emine Hanım salıncağın başında ninnisine devamla:

Pek yaramaz susmuyor... ninni
Ne desem uyumuyor... ninni
Kuyrukludan korkmuyor... ninni
E yavrum e...e...e...eh...

ÇİNGENELER

Çingeneler eski İstanbulun en renkli simalarındandı. Onları en iyi şekilde de mizah yazıları ile haklı bir şöhrete erişmiş olan Osman Cemal Kaygılı yaşattı.

OSMAN CEMAL KAYGILI
«ÇİNGENELER» ADLI ROMANINDAN

BİR çeyrek sonra harman yerine geldiğimiz vakit, çingenelerin çoğu uyanmışlar, çadırların önündeki ocaklarda sabah kahvelerini pişiriyorlardı. Etem bizi uzaktan görünce önce iki elini birden alnına doğru kaldırıp sallıyarak selâmladı. Sonra esmer, narin, tirşe gözlü kıza incirlerin dibini işmarladı. Zaten orada kilimden, hasırdan, çaputtan, minderden bir misafir salonu hazırlanmış, bu hazırlanmış yerin yanıbaşında da küçük bir ocak kurulmuştu. Ocağın üzerinde yeni kalaylı bakır bir güğüm fıkır fıkır kaynıyor, hasırlardan birinin üstünde tahtadan, yuvarlak bir yemek tablası duruyordu.

Etem gülerek bize yer gösterdi:

«Buyrun te şöyle kilimlerin üzerine... Bakmayın kusura. Zere harman yerinde Çingene ikramı bu kadar olur.»

Tirşe gözlü kıza seslenerek:

«Hayda kız, hayda kız. Tut elini çabuk, bulaşalım kahvaltıya.»

Kız çadırdan bağırarak:

«Ha geldi, ha geldi...»

Kucağında yepyeni, hiç kullanılmamış sakız gibi bir çamaşır sepeti ile çadırdan çıktı. Candan gelen hafif bir gülüşle bizi selâmlıyarak sepeti önümüze indirdi. Amanın dostlar, bembeyaz, sakız gibi çamaşır sepetinin içinde neler yoktu? Dilim dilim, ince ince kızartılmış ekmekler, küçücük toprak çanaklar içinde zeytin, peynir, domates, soğan, sarmısak, şeftali, kavurma.

Kız sepeti önümüze indirir indirmez ellerini kalçalarına dayayıp karşımıza dikildi. Etem kıza kendi dilleriyle uzun uzun bir şeyler söyledikten sonra, bize:

«Ha buyurun» dedi. «Sofra bizim değil, sizin.»

■

Etem gittikten sonra kahveci Mustın gülerek yanıma sokuldu:

«Nasıl bey beğendiniz mi Çingenenin namaz kılmasını?»

«Galiba bize numara yapmak için kıldı o namazı.»

«Sus be bilâder; o namazı kılarken ben, ağacın arkasında gülmeden kırılıyordum.»

«Niçin?»

«Niçini var mı? Namazda onun söylediklerini bir duysan, sen de katılırdın gülmeden.»

«Neler söylüyordu?»

«Neler söylemiyordu ki, kamet aldıkça, yatıp kalktıkça, oturup selâm verdikçe şunları söylüyordu:

Kamata manças
Bilekten palanças
Akine nanay
Dikine nanay
Lop aşağı manças
Lop yukarı manças
Diklâm toparles
Kuklam toparles
Peş kana tahtaya yat
Sağına selâm
Soluna selâm
Paca davlesa
Ve alikümselâm!

■

Dün Etemden bir mektup aldım, bakınız ne diyor:

«Benim eli nimetlim, kendi devletlim, sözleri şekerden lezzetlim, gövdesi balık etlim, ille velâkin bazı bazı cihetlerde benden daha dirayetlim İrfan Efendim!

Evvelâ toptan savrange cümbur cemaatınıza... Sonra saniyen ol mübarekçe hatırcığınızı sual ederim bolca bolca. Eğerleyim ki, zatınız da bu fakir fukara Etemcikten sual buyuracak olursanız çok şükür diyelim mevlâya ki ülmemişizdir, daha sağcayız amma yatarız şimdik Yenibahçedeki kurbağa hastanesinde, (Gureba Hastanesi) cerrahlık koğuşunda.

Sebebi ise çıkmıştır ensemde, benim çaldığım tulum kadar kocaman bir çıban... Verir bana çok sızı bu cenabet şey... Verirse mevlâm sağlıcak, deşecekler yarın sabah cerrahçılar o çıbanı muştaylan. (Neşterle olacak) Ona sebep, belkileyim de titreteceğim ben kuyruğu, dikeceğim nalları havaya...

Bu yaz çıkacak olur isen Topçulardaki bizim çadırların yanına, alasın kemençeni eline, çalasın orada bir avşam vakti, gün kavuşurken yuvasına, benim canım için kabadan bir çifte telli, kabadan bir karşılama, kabadan bir düğün havası.»

...Ve bir zamanlar şehrin hayatında çok büyük rol oynıyarak artık tarihe karışmış tulumbacıları, kasabı, hâlâ önemli Kapalıçarşısı ile «Eski İstanbul» dan birkaç fotoğraf daha...

TULUMBACILAR — Yangın söndürme gibi bir âmme hizmetinde bulunmaktan başka büyük birer koşucu da olan eski tulumbacılardan Çeşmemeydanı tulumbacıları.

KASAP — Eski İstanbul esnafının tipik nümunelerinden, keçisini de dükkânında hazır bulunduran bir kasap. Bu tip esnaf artık tamamiyle tarihe malolmuştur.

KAPALIÇARŞI — Yabancıların büyük bir merak ve hayranlıkla dolaştıkları, yerli halkın hâlâ en büyük alış veriş merkezi olan Kapalıçarşıda esvapçılar çarşısı.

Üç Hafta

10

YAZAN: ELINOR GLYN — ÇEVİREN: FIKRET ARIT

"Vasat bir erkek belki amma, her iki cinsten vasat kimseler aşktan ne anlar?»

«Anladıklarını sanırlar. Fakat bizimki gibi bir aşk ancak yüz yılda bir olur. Ve iyi, kötü tarihe de tesir eder.»

«Ben, dün akşam okuduğun şiirdeki Antony gibiyim. «Aşk, dilediğin her şeyi şerefsiz yapsa, senin önünde bir mâni olsa bile» kendim için sana sahip olmalıyım. Ben bunları, sen giyinmekle meşgul olduğun o kısa zamanlarda yalnız kaldığım anda bile söylüyorum. Bana dünyayı, hiç olmazsa Avrupayı göstermeni istiyorum. Her memlekette sen bana o memleketin ruhunu hissettireceksin. Yunanistana gidelim. Oradaki mâbetleri ziyaret edip, eski ilâhlara ibadet edelim. Onlar aşkı bilirlerdi değil mi?»

Kadın geri çekilerek gülümsedi:

«Hakikaten bilirler miydi acaba? Bu suali sık sık kendime sormuşumdur. Maddi tarafını bildikleri muhakkak. Bizim gibi aşkın kafa bakımından heyecan veren kısımları ile ilgilenmeyecek kadar pratik oldukları muhakkak. Fakat akıllı imişler. Ev işlerini iyi görecek kadının bilgi bakımından fazla yüklü olmaması icabettiğini bildikleri için kadın ve kızları okutmamışlar. Malûmatlı olmak, güzellik ve sevimlilik öbürküler, yani kendilerinden ev işi istenmeyenler içinmiş. Asırlarca erkeklerin kalbine de maateessüf bunlar hâkim olmuşlar. Perikles ile Aspasia'yı düşün. Antuvan ve Kleopatra - Justinyen ile Teodora - Belisarius ile Antonina, daha sonra bütün Fransız kıraliçelerinin nedimeleri, hattâ sizin Nelson ile Lady Hamilton da öyle değil mi? Bu kadınların hiçbiri erkeğin kafasında yer eden eş ve ana idealine uygun değildi. Onun için eski Yunanlılar düşüncelerinde haklıydılar. Biz ise şimdi hepsini birbirine karıştırmış durumdayız.»

«Yani tarihin bütün zeki kadınları ahlâksız mıydı demek istiyorsun?»

Kadın güldü :

«Ahlâksızlık şahsa ve telâkkiye göre değişen garip bir kelimedir. Benim için ahlâksızlık yalan söylemek, kötü ruhlu olmak, hırsızlık etmek, menfaatperest olmaktır. Halbuki böyle olup da erkeğine sadakat gösteren bir kadın bütün dünyada ahlâk sahibi olarak kabul edilir. Bana göre, insana en güzel hisleri veren bir aşkla yaşamak ahlâki ve iyi bir şeydir. Sen benim âşıkım olduğun için kendimi yüksek görüyor ve gururlanıyorum. Çocuğumuzun da yüksek zekâlı olacağından eminim.»

Her zaman olduğu gibi bu çocuk lâfı ile Paul tekrar titredi. Bütün konuştuklarını unuttu. Daha kuvvetle kadının elini sıktı.

Kadın duvara yaslanmış, gözlerini kapatmıştı:

«Ohhh, ne güzel bir rüya» diye mırıldandı. «Haydi sevgilim saraymıza, bütün ilâhların en büyüğü olan aşk ilâhının o çok mesut olduğumuz mâbedine dönelim.»

İçlerinde gün ışığı gibi aydınlık bir neşe ile saraylarına döndüler.

■

Paul akşam yemeği için hazırlanıp küçük salona girdiği zaman, kadın Lucerne'de satın aldığı o eski usul Venedik koltuğunda oturuyordu. Açık yeşil, tül bir elbise giymişti. Boynunda ve kulaklarında Paul'ün o güne kadar görmediği nefîs inci kolye ve küpeler vardı. Elmas ve zümrüt işlenmiş zincirlerle sarılı olarak iki uzun örgü halinde sarkan saçlarının üstüne bir taç yerleştirilmişti. Gözleri ihtirasla ışıldıyordu. Paul onu hiç böyle görmemişti. Önünde diz çöküp elini öptü. Beraberce cumbaya doğru yürüdüler.

Dmitry cumbanın perdesini kaldırdı. Pencereler çiçekli leylâk dalları ile örtülmüştü. Karşıdan kendilerini kimsenin görmesine imkân yoktu. Fakat onlar ayı ve göğü görebileceklerdi. Her taraf güle gömülmüş, cumba bir kameriyeye dönmüştü. Duvarlardan biri tamamiyle kırmızı güllerle örtülü idi. Tavandan, ışıkları gizleyen gül hevenkleri sarkıyor, leylâk dallarının üstünden ise kâinatı bir hayal âlemine bürümüş olan ay görünüyordu.

Çiçeklerin kokusu ve ılık yaz gecesi Paul'ü sersemletmişti. Âdeta bir vecit halinde idi.

Oda gibi çiçeklerle örtülü yemek masasının başına oturmuşlardı ki, açık kapılarını yine güllerle kaplı kafeslerin örttüğü büyük salondan, keman nağmeleri arasında hüzünlü genç bir erkek sesi duyuldu. Bu konser yemek boyunca devam etti.

Nihayet, sıra nadide yemişlerle altın renkli şaraba geldiği zaman, müzisyenler de çekilmiş, yalnız Büyük Kanal'dan geçen gondollardaki kitara sesleri kalmıştı.

Kadın:

«Paul» dedi. «Canım Paul. Bu geceyi ömrün boyunca aklından çıkarmamanı istiyorum. Beni de yalnız çiçekler ve kollarının arasında saadetten sarhoş olmuş bir halde hatırlayacaksın. Şimdi seninle düğün şarabımızdan bir defa daha içip saadetimizi tamamlayacağız.»

Paul'ün boynuna sarılarak fısıldadı:

«Canım benim. Bu bizim ruhlarımızın düğünü. Dünyada da, ahrette de birbirlerinden ayrılmıyacak olan ruhlarımızın düğünü.»

.....

Yatak odalarının leylâk rengi perdeleri arasından şafak aydınlığı süzülmüştü ki kadın doğruldu. Sonra eğilerek sevdiği adamın taze dudaklarından öptü. Paul kımıldamadı. Ölüm gibi soluk bir pembelik içinde ve bitkin bir halde uyuyordu.

Kadın ona baktı. Gözlerinde, göz yaşının çok daha derinine inmiş büyük bir ıstırap vardı. Kuru hıçkırıklarla sarsıldı. Kalktı. Pencerenin yanındaki yazı masasına gitti. Perdeyi az açarak hızla yazmağa başladı. Bitirdikten sonra bir daha okumadı. Kâğıdı zarfa koyarak yassı bir deri mahfaza ile Paul'ün yanındaki kendi yastığının üstüne bıraktı. Uyandırmaktan korkan bir dikkatle Paul'ü öptü, öptü. Ara sıra «Sevgilim, sevgilim» diye inliyordu. «Allah seni korusun.»

XIX

Paul gözlerini açtığı zaman her yer sıcak, boğucu bir öğle vaktinin sessizliği içinde idi. Her zaman o yarı uykulu haliyle yaptığı gibi sevgilisine sarılmak için kolunu yanına uzattı. Eli kimseye değmeyince gözlerini açarak doğruldu. O zaman zarfla, yassı deri mahfazayı gördü. Bir an vücudu buz gibi oldu. Büyük bir gayretle zarfı açtı. Okumağa başladı.

Bu, seven bir kalbin son haykırışı idi. Ateş dolu kelimelerle ilk tanıştıkları günlerden itibaren o güzel zamanları anlatıyor, yazısının sonlarına doğru şöyle diyordu :

«Canım... İlk gece, benim için geçici bir arzudan ibarettin. Sonra aşkım oldun. Fakat şimdi hayatımsın. Bu hayatı kurtarmak için senden ayrılıyorum. Beni arama kalbimin kalbi. İnan bana, eğer başka bir çare olsaydı böyle hareket etmezdim. Kader bizden çok kuvvetli. Ona boyun eğmeğe mecburuz. Yanında bir saat daha kalmam, Dmitry'nin bütün gayretlerine rağmen senin hayatına mal olabilirdi. Tehlike yalnız benim için olsaydı umursamazdım. Netekim ilk zamanlar öyle sanıyor, kızmakla beraber oralı olmuyordum. Fakat şimdi anlıyorum ki hedef sensin. Benim de gitmem lâzım. Eğer beni takibedersen ikimiz de öldürüz. Büyük aşkımızın adına sana yalvarıyorum Paul, mümkün olduğu kadar süratle buradan uzaklaş. Emin bir yere git. İngiltereye, evine dön. Canım — sevgili sevgilim — eğer bu hüzünlü dünyada bir daha buluşamazsak şunu aklından çıkarma — seni seviyorum. Seni kalbimle, kafamla, vücudumla, ruhumla seviyorum. Senindim. Yalnız ve daima senin olacağım.»

Paul mektubun son satırlarını okurken oda kararmıştı. Mektup parmaklarının arasından yere düşerken, kendisi de yatağa yığıldı.

Aradan bir saat geçmişti ki odaya giren Tompson onu baygın bir halde buldu. Hemen birisini doktora koşturdu. Kendisi de Sir Charles Verdayne'e şu telgrafı çekti:

«Hemen gelin.

Tompson.»

Fakat Sir Charles ancak pazar günü gelebilirdi. Paul ise bir beyin hümmasının hezeyanları içinde çırpınarak hayatla ölüm arasında mücadele ediyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

Barry Coe, Christine Carrere, Terry Moore, Sal Mineo, Barbara Eden ve Gary Crosby (soldan sağa). Yorucu stüdyo çalışmalarından sonra, California sahillerinde dinlenmeyi ve birlikte eğlenmeyi tercih etmişler. Hollywood civarındaki plâjlarda beyaz perdenin şöhretlerine sık sık raslamak mümkündür.

YILDIZLAR PLÂJDA

Artık, Hollywood'un şöhretleri etrafı yüksek duvarlarla çevrili yüzme havuzlarında eğlenmekten vazgeçip, umuma mahsus plâjlarda herkesin içinde biribirleriyle şakalaşıyor ve flört ediyorlar.

Eski günlerin şöhretleri, kendilerinin resimlerini çekmek için yüzlerce kilometre katederek Hollywood'a gelen hayranlarından kaçmaya bakarlardı. Yeni nesil böyle düşünmediği için daha kısa zamanda sempati topluyor.

HER yıl, Amerikanın 50 eyaletinden 4.000.000 turist Hollywood'u ziyaret eder. Herkesin aklı fikri sinema yıldızlarını yakından görebilmek, perdenin meşhurlarını en samimî anlarında yakalıyabilmektir. Fakat eski günlerde bu gaye ile Hollywood'a akın etmiş olanlar, hayal kırıklığı içinde, tek bir artisti dahi kâfi derecede göremeden evlerine dönmüşlerdir. Mazinin meşhurları arasında, meselâ bir Mary Pickford yakın arkadaşları ile birlikte plâja gitmez, umumi yerlerde pek fazla görünmemeye gayret ederdi. Hele hayranları ile ahbaplık etmek?... Hiç düşünmediği, hiç ısınamadığı bir şeydi. Oysa bugünkü artist neslinin davranışları tamamen başkadır. Yeni nesil, kendinden evvelkilerin yapmadıklarını pek âlâ yapmakta ve bu sebepten daha fazla sempati toplamaktadır. Amerikalı turistler, artık Hollywood'da adım başına sinema yıldızına raslayabilmekte, her vesile ile onları hususi hayatlarındaki davranışları ile tanımak fırsatını bulmaktadırlar. Meselâ Dean Martin, Bing Crosby, Phil Harris, Clark Gable, Bel Air Country Golf Kulübünün müdavimlerindendir. Boş zamanlarında, başka meşguliyet aramadan birbirleriyle maç yaparlar. Maçlardan sonra kulübün barına geçen Dan Martin, tatlı sesiyle şarkı söyleyerek etrafındakilere hoş vakit geçirtir. Hollywood Park At yarışı sahası da birçok sevilmiş yıldızı bir araya toplayabilmektedir. Jerry Lewis, Danny Kaye, Red Skelton, Robert Wagner - Natalie Wood çifti, Betty Grable ve Kirk Douglas at yarışlarının mevsimlik abonelerindendir. John Saxon, Richard Widmark ve Alan Ladd sık sık ava çıkarlar. Hele Roy Rogers'in tertiplediği av partileri bir âlemdir. Rock Hudson sıcak yaz günlerinde lüks yatı ile Pasifik kıyılarında dolaşırken görülür. Natalie Wood ve Robert Wagner at yarışlarına olduğu kadar, denizde baş başa dolaşmaya da meraklıdırlar. Genç çift 10.000 dolârlık yeni Chris Craft tekneleri ile yaz aylarının nimetlerinden faydalanmayı bilir. Jon Hall, Tab Hunter ve Tony Curtis, Hollywood'dan 125 mil ötedeki La Jolla'da snörkel tüpleri ve balık tüfekleri ile tam teçhizatlı dalış yapmaya meraklıdırlar. Milyoner Barbara Hutton'un ikinci oğlu Lance Reventlow, televizyon filmlerinde rol almadığı zamanlarda Hollywood yakınlarında tertiplenen otomobil yarışlarına katılır. Birbirinden güzel, Ferrari markalı üç otomobile sahiptir. Bu sahifedeki resimler Hollywood'un genç yıldızlarından neşeli bir grupu Santa Monica plâjlarından birinde göstermektedir.

Sal Mineo ve Terry Moore sakin bir köşeye çekilmişler. Oysa eski günlerin bu meşhur yıldızlarına böyle umumi yerlerde rastlamak mühim meseleydi.

Gary Crosby, Barbara Eden'e ayak üstünde judo dersi veriyor. Fakat talebesi o kadar kabiliyetli ki, genç aktör bir anda kendi oyununa düşmüş.

Gazeteciler Cemiyetinin tertiplediği Türk Film Festivalinde armağan kazananlar bir arada görülüyor. Soldan sağa doğru: En iyi fon müzikçisi Yalçın Tura, en iyi aktör Sadri Alışık, Nurhan Nur (en iyi rejisör seçilen eşi Atıf Yılmaz'ın yerine) ve en iyi fotoğraf direktörü Kriton İlyadis.

ANKARA MAKARNA UN VE İRMİK FABRİKALARI
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İstanbul Tel.: 22 10 72 Ankara Tel.: 12395

İşte İkramiye Apartmanlarımız ...

1959'da

40
APARTMAN DAİRESİ
ve
1,5 milyon
liralık para ikramiyeleri
tamamı
3
milyon lira

İkramiye çekilişlerine girebilmek için en az 200 liralık bir hesap açtırmanız kâfidir. Her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kazanma şansınızı arttırmak için hesabınızdaki 100 liraların sayısını çoğaltmalısınız.

YAPI ve KREDİ BANKASI

AFFET BENİ

YAZAN: A. NORMAN — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

OTOBÜS gelir gelmez atladı. İçerisi kalabalıktı. Öne doğru yürüyüp ikinci sıranın gerisinde güçbelâ duracak bir yer buldu.

Şoförün sağ tarafındaki yan kanepelerde güzel bir esmer kız oturuyordu. Sahiden güzeldi. Yüzünde hiç boya yoktu. Kaşları kalınca, burnu muntazam, dudakları pembe idi. Elindeki kitaba kendini iyice vermişti. Yirmi yaşından fazla görünmüyordu. Belki o kadar da yoktu.

Başını kitaptan hiç kaldırmıyordu. Delikanlı birkaç defa öksürdü, kız aldırmadı. Fakat elbette otobüsten inecekti. İnerken de kitabı okuyarak yürüyecek değildi ya! Bir defa olsun etrafına bakınacak ve onunla ister istemez göz göze gelecekti.

Otobüs iki durak geçti. Birkaç kişi inip bindi. Kız yerinden kıpırdamadı. Üçüncü durakta birdenbire gözlerini kaldırdı. Ansızın göz göze geldiler. Delikanlı, içinde bir ürperti hissetti. Kendisine bakan bu bir çift göz ne kadar kuvvetliydi!... Fakat ne kadar da tatlıydı! Böyle bakışlara hangi yiğidin kalbi dayanabilirdi!...

Gözlerini onun bakışlarından ayıramıyordu. Ayırmak istediği halde ayıramıyordu. Kız da ısrarla bakmakta devam ediyordu. Tanıyormuş gibi, bir şey söyliyecekmiş gibi bakıyordu. Bu, tesadüfî bir bakış değildi. Dalgın bir bakış da değildi. Doğrudan doğruya ona bakan, ısrarlı bir bakıştı!... Bir genç kızın asla mukavemet edilmez ısrarlı bakışlarıydı bunlar!...

Birkaç saniye daha geçti. Kız nihayet başını önüne indirdi. Kitabına daldı.

Çocuk biraz ferahladı. Sağ elini saçlarının arasında gezdirdi. Kravatını gevşetti. Başını sağa sola oynattı.

Nasıl şeydi bu?... Tanımadığı bir kız ona neden bu kadar tesir ediyordu? Hâfızası zayıflamıştı galiba... Bu kız onu muhakkak tanıyordu. Buna katiyetle emindi... Göz ucu ile yine baktı. Tuhaf şey... Bu kadar unutkan olmasına imkân yoktu. Belki de, çehresi tamamen değişmiş eski bir tanıdıktı...

Otobüs bir durakta daha durunca kalabalık seyrekleşti. Genç kız hâlâ yerindeydi.

Yüz güzelliğine inanmamalıydı çocuk. Kimbilir ne hırçın bir karakteri vardı bu kızın! Belki inatçı, belki hissiz, belki de aptaldı!... Sonra vücudunun da nasıl olduğu belli değildi. Meselâ, bacakları çarpık olabilirdi veya kalındı. Kalçaları belki genişti... Hem neden kendini bu kadar kaptırmıştı?... Bir türlü bunu anlamıyordu...

Önde duran birkaç kişiyi geçti. Esmer güzelini baştan aşağıya görebilen bir yerde durdu. Gözleri evvelâ, muntazam bacaklarına takıldı. Sonra nazarlarını dolgun göğüslerinde gezdirdi... Boynu, ensesi, omuzları, saçları, elleri... bilhassa elleri... naylon eldivenler içinde pek biçimli görünen ufacık narin elleri ne kadar güzeldi!...

Kız birdenbire gözlerini yine kaldırdı. Doğrudan doğruya çocuğa baktı. Bir şey söyliyecekmiş gibi pembe dudaklarını hafifçe araladı. Fakat söylemedi. Kapadı.

O sırada otobüs yavaşladı, durdu. Bir durağa gelmişlerdi. Kız, kitabı kapayıp yerinden kalktı. Otobüsten indi.

Çocuk arkasından biraz baktı. İnmedi. Mühim bir işi vardı. Takip edemiyecekti.

Ertesi gün aynı otobüse tekrar atladı. Esmer güzeli yine oradaydı! Aynı yerdeydi! Bakıştılar. Fakat gülüşmediler, konuşmadılar. Biraz sonra otobüs aynı durağa geldi ve kız indi.

Üçüncü gün yine öyle...

Dördüncü gün konuşmağa karar verdi. Aynı saatte otobüse atladı. Bu sefer kız yok...

Beşinci gün yine yok. Altıncı gün yine kayıp...

Yedinci gün de göremeyince, kızın her zaman indiği durakta otobüsten atladı. Sokak aralarında üç aşağı, beş yukarı dolaşmıya başladı. Bakkallara, mağazalara girip baktı. Cadde kenarındaki apartmanların pencerelerine göz gezdirdi. Durakta bekledi. Tekrar dolaştı. Kız hiçbir yerde yok!...

Akşam karanlığı bastırmağa yüz tutmuştu. Karnı da acıkmıştı. Caddenin kenarında bir lokanta gördü. İçeri girdi; oturacak bir yer bulmak için bakınıyordu ki yüreği hop diye ağzına geldi! İşte, esmer güzeli buradaydı! İki kişilik bir masaya oturmuştu. Yalnızdı.

Çekinmeden masaya yaklaştı. Boş iskemleye çöktü. Hemen konuşmağa başladı:

— Artık otobüse binmiyorsunuz galiba?...

Kız hayretle çocuğun yüzüne baktı. Sonra hatırlamış gibi gülümsedi. Fakat cevap vermedi.

— Niçin binmiyorsunuz?...

— Teyzem artık iyileşti...

Bu da ne tuhaf cevap!... Genç kız, delikanlının anlamadığını görünce sözlerini izah etmek lüzumunu hissetti:

— Teyzem hastaydı. Her gün ona gidip geliyordum. Şimdi iyileştiği için gitmiyorum...

O sırada garson geldi. Listeyi uzattı. Çocuk şöyle bir göz gezdirip iki yemek ısmarladıktan sonra kıza sordu:

— İsminiz Katerin değil mi?...

— Hayır, Elis... Niçin Katerin zannettiniz?...

— Sizi tanıyor gibiyim. Fakat pek de hatırlamıyorum...

— Evet?...

Çocuk söyliyecek daha fazla şey bulamadı.

— Kendimden bahsetsem canınız sıkılır mı?...

— Hayır...

— Benim ismim Derry... Zengin bir tüccarın oğluyum. Çok para kazanmasını, rahat yaşamasını, kokteyl partilere, ziyafetlere gitmesini, sinemalara, tiyatrolara devam etmesini pek severim. Otomobilden aşağı inmem. Operaları hiç kaçırmam. Dansa bayılırım...

— Öyleyse bu fakir muhitte ne işiniz var, ne arıyorsunuz burada?...

— Acele etmeyin. Hepsini anlatacağım...

O sırada garson yemekleri getirip bıraktı. Genç çocuk biraz da heyecanla sözlerine devam etti:

— Dansa bayılırım demiştim. Her hafta danslı bir yere giderim. Geçen gün babam, biraz da halkla temas etmemi, otobüse, tramvaya binmemi söyledi. Ben de hemen durağa gidip ilk gelen otobüse atladım. Sizinle karşılaştım...

Biraz durdu. Kız gülümsiyerek sordu:

— Evet, sonra?...

— Sizi çok beğendim...

— Evet?...

— Evli misiniz siz?

— Değilim. Fakat güzel bir gençle arkadaşlık ediyorum. İsmi Hans. Yanımızdaki bakkalın oğlu.

— Öyle ise sizi yarın yemeğe davet etsem gelemiyeceksiniz?...

Cevap vermedi.

— Öbür gün için davet etsem?...

— Hans'a söz verdim.

— Daha öbür gün?...

— Cuma akşamı olsun...

■

Bir ay müddetle her hafta buluştular. Gezdiler, dansettiler, eğlendiler.

Bir gün çocuk dedi ki:

— Seninle evlenmek istiyorum Elis! Muhakkak evlenmek istiyorum seninle! Tahammül edemiyorum artık! Bekliyemiyorum...

Kız gülümsedi:

— Artık benim gitme vaktim geldi Derry. Sen de fazla heyecanlandın. Yarın yine buluşur, konuşuruz. Olmaz mı?...

Geç vakit ayrıldılar.

Derry, ertesi akşam, her zaman buluştukları yere geldi. Elis meydanda yoktu. Biraz bekledi. Yine yok. İçinde bir üzüntü hissetti. Kalbi burkuldu. Darılmış olabilir miydi Elis?... Hem niçin darılacaktı?... Bomboş yollara uzun uzun baktı. Yarım saat geçti. Ufak bir çocuk yanına yaklaştı.

— Siz Derry misiniz ağabey?...

— Evet küçük! Elis mi gönderdi seni?...

Çocuk elindeki kâğıdı ona uzattı. Derry heyecanla onu çocuğun elinden aldı. Pembe bir kâğıt. Üzerinde birkaç satır karalanmış... Elleri titriyerek okudu:

«Evlenmemize imkân yok Derry. Çünkü ben evliyim. Bir de çocuğum var. Seni o kadar sevmiştim ki, bunları söyliyemezdim. Yuvamın yıkılmasını istemiyorsan bir daha beni arama, sevgilim!...»

Derry'nin yüzü sapsarı kesildi. Elindeki pembe kâğıdın arkasını çevirdi. Zorlukla şu satırları karalayıp çocuğa uzattı:

«Elis, sevgilim, ben de senin gibi evliyim! Aşkın kudreti konuşmama mâni oldu! Seni çılgın gibi sevdim! Bunu yapmam doğru değildi. Kabahat bende. Affet beni sevgilim!... Benim sevgili Elis'im ...»

Üçüncü durakta birdenbire gözlerini kaldırdı...

Delikanlı, içinde bir ürperti hissetti.

Françoise Arnoul

dilber fransız sinema yıldızı diyor ki:

"Ben, **LÜKS** tuvalet sabununu kullanırım".

Mükemmel bir ten! İşte bir sinema yıldızının en kıymetli varlığı! Sinema yıldızlarından onda dokuzu da,günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler. Bol mikdardaki, kaymak gibi köpüğü hakikî bir güzellik müstahzarıdır ve LÜKS tuvalet sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz. LÜKS tuvalet sabununun köpüğü ile cildinizi biraz ovuşturunuz. Bundan sonra, evvelâ sıcak su ile müteakiben soğuk su ile yıkayıp yumuşak bir havlu ile hafifçe kurulayınız.
Neticede, bir sinema yıldızınınki gibi taze ve çok güzel bir tene sahip olacaksınız.

2120 sinema yıldızının tercih ettiği güzellik sabunu

LT 965

YILDIZINIZ DİYOR Kİ...

(12 Haziran'dan 18 Haziran'a kadar:) Önümüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak edersenız, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Çok istediğiniz bir şey uğruna şimdiki işinizi terketmeyin. İstediğiniz şeyin neticesi iyi olmıyabilir. Endişelenmeyin, sizi sevinçli günler bekliyor. Yalnız masrafınızı biraz kısın, yoksa para sıkıntısına düşebilirsiniz.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Mali işleriniz bu günlerde sizi epeyce terletecek. Menfaatinizin gerektirdiği ölçüleri hiç aşmamağa bakın. Yıldızlar aile hayatınızın biraz karışacağını söylüyor. Sinirlenmemeğe ve münakaşadan kaçınmağa çalışın.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Nüfuzlu bir şahsiyetle işiniz olacak. Bu şahıs üzerinde iyi tesir bırakmayı ihmal etmeyin, çünkü çok işinize yarıyabilir. Kendinizi beğenmiyorsunuz ama, sizi takdir edenler emin olun ki, tahmininizden pek çok.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Bu burçta doğanların tasavvurlarının gerçekleşeceği bir devreye girmiş bulunuyoruz. Bu hafta en büyük hamlelerinizi çekinmeden yapabilirsiniz. Sabırsızlıkla beklediğiniz bir haberi çok yakında alacaksınız.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Fazla hırslı hareket ediyorsunuz. Buna lüzum yok. İstediklerinizin tahakkuku için henüz uygun zaman gelmedi, ama o da gelecek, biraz daha sabredin. Her şeyden evvel hareketlerinizi daha mutedilleştirin.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Sizi çok meşgul eden bir mesele var. Bu hafta içinde görüşeceğiniz kimselerden bazılarının tavsiyeleri arasında o meselenin hal şeklini bulacaksınız. Tabii bunu bulmak biraz da sizin zekânıza bağlı bulunuyor.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Bu günlerde sizden bazı ricalarda bulunanlar olacak. Bunlara cevap vermeden iyi düşünün. Yorgunluk hissediyorsunuz. Bunu merak etmeyin. Zihnî faaliyetinizin çokluğundan ileri geliyor. Bol bol dinlenin.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Muhitinizdekilerle olan münasebetleriniz şu sırada pek fevkalâde değil. Bunun başlıca sebebi sinir. Size her söylenene pek ehemmiyet vermeyin ve unutmayın ki bu lâkırdıların çoğu kıskançlık mahsulüdür.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Endişe ve sıkıntılarınızın neden ileri geldiğini merak ediyorsunuz. Hiçbir şeyin üzerinde fazla durmayın. Hiç tanımadığınız yabancı birisinden alacağınız bir haber, size bazı tasavvurlarınızı yeniden ele aldıracak.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Hoşnutsuzluğunuzu çabuk belli ediyorsunuz. Böylece menfaat uğruna size yaklaşmak isteyenlerin ekmeğine tereyağ sürülmüş oluyor. Yıldızınız daha müsamahalı, aynı zamanda itidalli olmanızı tavsiye ediyor.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Muhitinizde sükse yapmış ve sevilmiş bir şahsiyetiniz var. Kendinizi daha fazla tanıtmak için didinmeyiniz. Uykunuz çok az, sonra sıhhatiniz bozulacak. Parayla alâkalı teşebbüsleriniz varsa biraz tehir edin.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Realist bir karaktere sahipsiniz, buna rağmen hayalperest insanlar gibi hareket ediyorsunuz. Bu hal ise, hükümlerinizde yanılmanıza sebebiyet veriyor. Neticesi size zarar verecek harekette bulunmamağa dikkat edin.

GÖNÜL POSTASI

Ankaradan B. G. yazıyor:

«Bir köylü kızını senelerce sevdim. Fakat onu ailesi kendisi gibi bir köy delikanlısına verdiler. Ben köylü terkederek okumaya koyuldum. Şimdi yüksek tahsilimi yapıyorum. Fakat ilk aşkımı bir türlü unutamıyorum. Başka hiçbir kızı sevemiyorum. Gönlüm ona bağlıdır. Ne dersiniz, başkasını sevebilir miyim?»

Herhalde sevebilirsiniz. Şimdi yüksek tahsilli bir genç olduğunuza göre zaten o köylü kızı ile anlaşmanıza imkân yoktur. Onu kendi hayatına bıraktığınız iyi olmuş. Siz de şimdi kendi hayatınızı güzel bir izdivaçla şenlendirebilirsiniz.

—

İstanbuldan Z. U. yazıyor:

«Bir sene evvel burada bir kızla tanıştım. Önce ehemmiyet vermedim, zaman geçince ona tutulduğumu anladım. Şu var ki ben 24 yaşındayım, o 14. Herkesin yanında bana ağabey diyor. Ben de ona hislerimi açmıya cesaret edemiyorum. Açmıya kalksam heyecanlanıyorum. Lütfen bana bir yol gösteriniz.»

Size tavsiye edeceğimiz yol biraz daha beklemektir. Siz yirmi sekiz yaşınıza geliniz, küçükhanım da on sekiz yaşına gelsin. Eğer onda size karşı alâkanın devam ettiğini görürseniz hislerinizi hemen açabilirsiniz.

—

Kıbrıstan Bayan S. S. yazıyor:

«Üç seneden beri bir gençle tanışıyordum. Beni sevdiğini söylüyordu. Hattâ daha sonra beni ailemden istedi. Fakat çok geçmeden memuriyeti başka yere nakledildi. Birkaç mektuptan sonra kendisinden hiçbir haber alamadım. Şimdi beni bir başkası istiyor. Acaba bununla evlensem mesut olur muyum? Yoksa eskisinden haber mi bekliyeyim?»

Eskisinin nerede olduğunu tahkik etseniz tabii iyi olur. Eğer kararını değiştirmemişse onunla evlenirsiniz. Ondan bir ümit yoksa yenisi ile evlenmiye karar vermenizde bir mahzur olmasa gerek.

—

Antalyadan Bayan R. K.'ya:

Anlattığınız vakayı biz pek normal bulmuyoruz. Siz de pek inanamadığınıza göre bu zat hakkında etraflı malûmat sahibi olmadan karar vermeniz doğru değildir. Saygılarımızla.

Amasyadan M. E. yazıyor:

«Ben İstanbulda oturan bir kızla mektuplaşmak suretiyle tanıştım. Fakat henüz yüzünü görmedim. Mektuplaşmıya devam ediyoruz. Kız fakir olduğunu yazıyor. Halbuki mektupları çok süslü, resminden de fakir bir kıza benzemiyor. Bu kızla evlenmek istiyorum ama sözlerine inanamıyorum. Ne yapayım?»

Yapacağınız şey mektupla tanıdığınız bu hanımı görmeden bir karar vermemektir. Kendisini görür veya bir tanıdığınız vasıtasiyle hakkında tahkikat yaptırırsanız zengin mi, fakir mi; doğru mu söylüyor, yalan mı, öğrenmiş olursunuz.

—

İstanbuldan O. N. yazıyor:

«Aşk belâsına herkes gibi ben de nihayet tutuldum. Yaz günü bir kızla tanıştım. Çok nazik, terbiyeli bir kızdı. Sonra birkaç yerde daha karşılaştık. Ona vurulduğumu anladım. Gel gelelim kız bana karşı tamamen alâkasız. Gördüğü yerde bazan selâm bile vermiyor. Onu kendime nasıl bağlıyabilirim? Yoksa bu işten vazgeçsem daha mı iyi olur, dersiniz?»

Mademki sokakta gördüğü zaman bile size selâm vermiyor, bu işten vazgeçseniz daha iyi olacak.

—

İstanbuldan C. B. yazıyor:

«Ben tanınmış bir futbolcuyum. Bütün seyircilerim beni sever. Ben de bir kızı seviyorum. Onunla evleneceğim, mektebini bitirmesini bekliyorum. O da beni seviyor, fakat eline bile dokunmama müsaade etmiyor. Nasıl olsa evleneceğimize göre bu titizlik neden?»

Evlendikten sonra kendisinin hafif bir kız olduğuna hükmetmemeniz için olsa gerek. Siz de ileride bu hareketin doğru olduğuna kanaat getirerek ona hak vereceksiniz.

—

Boğaziçinden Bayan S. S. ye:

Daha henüz mektepte okumakta olan bir gencin evlenmesine ailesinin razı olmamasını tabii saymalı. Bunu siz de anlamalı idiniz. Mektubunuzda ağır sözler sarfetmeniz iyi olmamış. İhtimal delikanlı bu sözlere kırılmıştır. Bilhassa evlenme bahsinde yumuşak olmak insanı iyi neticelere götürür.

ODO-RO-NO (KOKU GİDERİCİ) kullandığınız zaman

banyodan yeni çıkmış intibaını uyandırırsınız

Saat, ister sabahın, ister akşamın 4'ü olsun ODO-RO-NO sayesinde size refakat edenler üzerinde en hoş tesiri bırakırsınız... sizi beğenenlerin kelimenin tam manasiyle gözlerini kamaştırırsınız.

Banyodan sonra ODO-RO-NO kullanırsanız, banyonun verdiği teraveti her gittiğiniz yere, her yaptığınız işe beraber götürmüş olursunuz. ODO-RO-NO terlemiye mani olur... nahoş ter kokusunu tamamen bertaraf eder... tesiri 100 de 100 kat'idir. ODO-RO-NO, kadın, erkek, ailenin bütün fertleri için ideal bir cazibe bekçisidir.

ODO-RO-NO

günlük itiyatlarınızdan olmalıdır

FAAL 03-59

Grafika

Bu nefis mezeyi *deneyiniz!*

Midyeli Puf Böreği

Kullanılacak malzeme: 50 adet iç midye, 2 bardak un, 1 yumurta, 1 kahve fincanı su, 250 gr. SANA, 2 adet soğan, tuz, biber.

Yapılması: Unun ortası çalışacak kadar açılır. Bir çorba kaşığı erimiş SANA, 1 yumurta, su, biraz tuz konur, yavaş yavaş un alınarak hamur haline getirilir. İyice yoğurulur, hamur 15 dakika bekletilir. Tekrar yoğurulur, 6 parçaya ayrılır, herbiri gözleme şeklinde açılır. SANA ile yağlanarak üst üste konur, biraz dinlendirilir ve büyük bir yufka olarak açılır. Her tarafa hafif yağ serpilir.

Soğanlar rendelenir, SANA'da hafif öldürülür, yıkanmış, süzülmüş ve bezle kurutulmuş iç midyeler ilâve edilir, tuz, biber konur, bir iki defa çevrilir. Yufkanın alt yarısına tümsekler şeklinde midyeli iç sıralanır, diger yarısını üzerine kapatılarak rulet ile yastık şeklinde parçalara kesilir ve kızgın SANA'da kızartılır. Sıcak olarak servis yapılır.

Daha sıhhî ve daha lezzetli yemekleriniz için...

S.164

MODA

Pantolon üzerine giymek için bir blûz. Kolsuzdur ve önde kendi kumaşından yapılmış olan üç iri düğme ile iliklenmektedir.

Pantolon üzerine giyilen bir emprime blûz örneği. Boydan boya küçük düğmelerle iliklenmektedir.

Pantolon üzerine giyilen poplinden yapılmış bir blûz **(Venedik Modeli)**

Deniz mevsimine girerken size birkaç mayo örneği ve plâj kıyafeti veriyoruz. Bu yaz mayoların üstüne naylon veya pamuklu ceketler giymek çok moda. Bunlar kısa veya uzun yapılmaktadır. Pantolonlar üzerine de renkli emprime veyahut geniş çiçekli pamukludan blûzlar giyilmektedir.

5

6

4

7

4 Beyaz lâsteks bir mayo. Önünde koyu gök mavisi renginde bir fiyonk vardır. Üstüne giyilen ceket elbise kadar uzundur.

5 Lâsteks'ten başka bir mayo. **(Charmereine)**

6 Havlu kumaşından yapılmış beyaz bir mayo. Beyaz naylon bir ceketle giyilmiş. **(Nina RICCI Boutique)**

7 Beyaz lâsteksten döpiyes bir mayo. Üstünün ceketi geniş ve frapan çiçekli emprimeden yapılmıştır. Yaka ve kol ağızları beyaz pikedir. **(Charmereine)**

Büyük bir edip
+
Eşsiz bir şaheser
+
Emsalsiz bir film!
=

SEN BİR MELEKTİN!

YENİ ÇIKTI

Nefis ciltli
12,5 L.

En büyük yazarların
en güzel eserleri...

Bambaşka bir Aşkın Romanı.
MELİSSA
T. Caldwell
8 Lira

Lady Hamilton'la Amiral Nelson'un aşkı
İHTİRAS ENGİNLERİ
F. W. Kenyon
11 Lira

Kadınlığın ve analığın romanı
HER KADIN GİBİ
Sigrid Undset
8 Lira

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.
Bu kitapları bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİnden de getirtebilirsiniz. ÜCRETSİZ kataloğumuzu isteyiniz!

GÜVEN YAYINEVİ

Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe S. No: 11 İSTANBUL

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Hurşit +

Farsça «güneş» demek olan bu kelime erkek isimleri arasındadır. Adaşlardan Hurşit Paşa, İkinci Mahmut devri sadrazamlarındandı. Askerlikte ilerlemiş, valilik ve kumandanlıklarda bulunmuştu. Tepedelenli Ali Paşayı kuşatarak vurduran bu zattır. Kelime, Nedim'in İstanbulu metheden bir kasidesinde geçmektedir:

«Bir gevheri yekpâre iki bahr arasında,
Hurşid-i cihantap ile tartılsa sezadır.»

Müzdat +

Arapçada «arttırılmış, ziyadeleştirilmiş» anlamına gelen erkek isimlerindendir. İsim, Tatyos'un rasttan bestelediği bir şarkıda da geçiyor:

«Derdimi müzdad eder hep sevdiğim,
Göklere çıksa figanım çok mudur?»

Halet +

Kadın ve erkeklerde müşterek kullanılan Arapça isimlerdendir. Ekseriya «dikkate değer hal» anlamında kullanılır. Adaşlar arasında, 1878 tarihinde vefat eden ilk gazeteci ve şairlerimizden İbrahim Halet Efendi ile İkinci Mahmut devrinde «devlet kâhyası» lâkabını alan, Paris elçiliğinde, Hükümdarın başkâtipliğinde bulunan, Tepedelenli Ali Paşayı ezerek Mora ihtilâlinin çıkmasına sebep olan Mehmet Sait Halet Efendi de bulunuyor. Kelime, Nedim'in İstanbul hakkındaki methiyesinde de geçiyor:

«Altında mı, üstünde midir cennet-i âlâ,
Elhak bu ne hâlet, bu ne hoş âb-ı hevâdır.»

İmre +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelimeye Türk Dil Kurumu Tarama Dergisinde «âşık, dost» anlamı verilmektedir.

İncilâ +

Arapçada, «açılma, aydınlanma» anlamına gelen kadın isimlerindendir.

Münci, Münciye +

Kadın ve erkek isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçada «kurtaran, kurtarıcı» anlamına gelmektedir.

Tayfur +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelimeye «Ahter-i Kebir» lûgatinde «Esma-i tuyurdan bir isimdir» deniyor. Bu izah «Kuşlardan birinin ismidir» anlamına gelir.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Gülnardan Bay Hasan Gökçeye:

Su ve yiyecekler insanların ve hayvanların mide borusundan mideye iner, katiyen ciğere gitmez. Ciğer havadan başka bir şey kabul etmez. Bir kadın veya erkek eşini kendi adı ile çağırabilir. Bunda hiçbir mahzur yoktur. Yalnız memleketimizin muhtelif bölgelerinde çeşitli görenek vardır. Kadının kendisinden büyük olan kocasını adı ile çağırmasını bazan hoş karşılamazlar. Can sıkıntılarınız, asabiyetiniz için bir hekimden müsekkin bir ilâç alınız. Şiirlerinizi daktilo ile yazsanız daha okunaklı olur.

■

Ankaradan Bay H. Ç.'ye:

Mademki talebesiniz ve sizi okutuyorlar, evlâtlık olduğunuz insanlarla iyi geçinmeğe çalışınız. Hem de bakın, sizi nişanlamışlar.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

İLKOKULDA OKUMA ÖĞRETİMİ II — Maarif Vekâleti Öğretmen Kitapları Serisinin 69. kitabı. Yazan: Paul Mc Kee. Çeviren: M. Şükrü Koç. Okuma öğretiminin esasları hakkında. 206 sahife, 260 kuruş.

ECİNNİLER — Roman. Yazan: Dostoyevski. Çevirenler: A. Muhip Dranas - Servet Yünel. Eserin birinci cildi. Maarif Vekâletinin Dünya Edebiyatından Tercümeler Serisinden Rus Klâsiklerinin 73. kitabı. 308 sahife, 350 kuruş.

BULUTLAR — Maarif Vekâletinin Dünya Edebiyatından Tercümeler Serisinden Yunan Klâsiklerinin 77. kitabı. Yazan: Aristophanes. Çeviren: Ali Süha Delilbaşı. 86 sahife, 110 kuruş.

Kozandan Bay Vehbi Yassı'ya:

İsminizin mânasını birkaç sayı sonra neşredeceğiz. Filmlerde köylüyü düşkün göstermeleri elbet bir hatadır. Ama belki filmin mevzuu böyle bir tip bulunmasını icabettirmiştir.

■

Kayseriden Bay Alâeddin Kılıç'a:

Sıcak bölgelerde yaşıyan insanlar erken olgunlaşır ve erginlik çağına ererler. Buna mukabil soğuk memleketlerde cinsi olgunluk geç başlar ve uzun müddet devam eder. Sebep iklim ve sıcaklıktır. Dinin, geleneğin hiç bir rolü yoktur. Tabii bir olaydır.

■

Maraştan Bay R. G. ye:

İltifatlarınıza teşekkür ederiz. Atatürkün orta sahifede büyük portrelerini verdikten sonra aynı resmin bir küçüğünü basmamızda bir fayda göremiyoruz. Bahsettiğiniz küçük resim bir tashih için konulmuştur.

■

Aksaraydan Bay Z. Ö. ye:

Her okuyucunun istediği resimleri kapak veya tablo yapmanın mümkün olamıyacağını takdir edersiniz. Mecmuaya ait istek mektuplarına cevap veremiyor, fakat bu istekleri yazı işlerine bildirerek yerine getirmiye çalışıyoruz.

■

Ordudan Bay N. A. ya:

Ailenizin devamlı bir hastalık yüzünden çocuk sahibi olamaması ondan ayrılmanızı icabettirmez. Bu hastalık sizde olsaydı eşinizin sizi terketmesi karşısında ne yapardınız? Bu bir kader işidir. Kimsesiz bir yavruyu evlât edinmek suretiyle de evlât hasretini giderebilirsiniz.

■

Adapazarından Bay Sabri Topçu'ya:

Fransız dilini öğrenmek için kitaplarından istifade edebilirsiniz. Eşref Saat kitabında ana fikir iyilik, doğruluk ve ahlâktır. Artist olmak istiyen bir insan kültür ve tahsil sahibi olmaya ve seçeceği branşı iyi tetkik etmeğe dikkat etmelidir.

HASAN ŞEKERLİLER — Aslen Gümüşhaneli olan İstanbul okuyucularımızdan Hasan Şekerli ile (solda) Kıbrısın Elye köyünde oturan Hasan Şekerli (sağda) hiçbir akrabalıkları olmadığı halde, mektuplaşmak suretiyle kardeş olmuşlardır. Bu isim benzerliği, Kıbrıs ile Anavatan arasındaki sağlam bağların bir halkasını daha teşkil etmektedir.

Kastamonudan Bay İsmail Yanaşoğlu'na:

İstanbulda bir tanıdığınız varsa, aradığınız kitabı Beyazıtta Sahaflar Çarşısında ve eski kitapları satan dükkân ve yaymacılarda araması için kendisine yazınız.

■

Kadıköyden B. Dilek Pasinler'e:

Marlon Brando'nun adresi şudur: «8966 Sunset Boulevard, Hollywood 46, California, U. S. A.»

■

Manisadan Perran Urcu'ya:

Ağabeyiniz sizin büyüğünüzdür, kendisiyle iyi geçinmek size düşer, siz sevimli bir kızkardeş olduğunuz anda onun size karşı muamelesi hemen değişir. Bir deneyiniz.

■

Karamürselden M. C. S. ye:

Hayat hakkındaki iltifatlarınıza ve küçük şiirinize teşekkür ederiz. Şiir neşretmediğimizi biliyorsunuz. Onu şiir neşreden edebiyat mecmualarına gönderiniz. İnşallah bu sahada çalışır ve başarılar gösterirsiniz.

■

Trabzondan Bay Adil Kalfa'ya:

Türkiyede artist yetiştiren bir müessese yoktur. Yetişenler şahsi teşebbüsleriyle yetişiyor. Tahsil, görgü, kabiliyet lâzımdır.

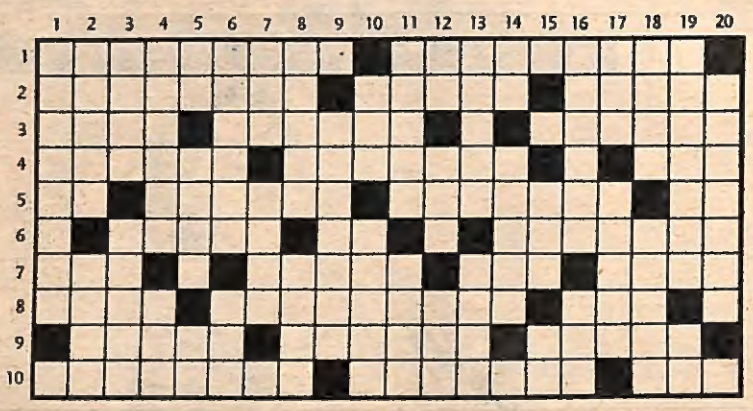

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Marmaradaki küçük adalardan biri — Ele geçirmek. 2: Giriş parası — Zırhlı top kulesi — Soyadı gibi takılan isim. 3: Vâsıl olur veya yetişir — Bizet tarafından bestelenmiş bir opera-komik — İstanbulun semtlerinden. 4 — Kasaplık hayvanların kalın barsağı — Eskiden bu terime mihaniki denirdi — Özel deniz taşıtı. 5: Sicim — Mekke civarında hacıların çıktığı bir dağ — Amber balığının öteki ismi — Diyapazonun verdiği ses. 6: Görenek — İsim — Hastanın iyileşme devresi. 7: Su hendeği — Tersi karaları çeviren tuzlu su — Tersi kaşe — Cezayirin Akdenizde bir küçük limanı. 8: Allahın emirlerini yerine getirme — Maddiyatın aksi — Gözün üstündeki tüylü kısım. 9: Ek — Büyük cetler — Terzi âleti. 10: Oturmaktan emir (iki kelime) — Güzellik — Gaipten haber verme.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Güzel sanatlardan. 2: Tatlı içkilerden — Bir erkek adı. 3: Mühimme tercih edilen — Bir pamuk cinsi. 4: Bayramda kesilen — Bütün. 5: Kırmızı — Bir ırk — Virgül kıymetinde bir kelimecik. 6: Bir Ermeni ismi — Denizin yükselmesi. 7: Avuç içi — Uzay. 8: Farsça kış — Israr etme. 9: Sağlamlık. 10: Biricik — Arkası gelme. 11: Yüzün iki etli kısmı — İste. 12: Hicap — Çoğu âşık usandırır — Hayvan yiyeceği. 13: Evlenmiyen papaz — Nakit. 14: Binek hayvanlarından — Hayvanları uçuran uzuv. 15: Polonyalı — Su. 16 — Bir yumurta pişirme tarzı — Bina bölümü. 17: Canın yongası — Yemek kabı. 18: Bir soyadı — Meyvalardan yapılan soğuk, tatlı içki. 19: İspanyanın kuzey doğusundaki bölge halkından — Şart takısı. 20: Yerelmasının başka cinsi.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

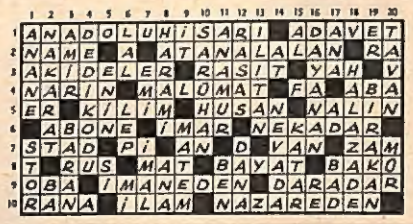

KARİKATÜR

— Bu camın başlıca özelliği, dışarıdan içerisinin görünmemesi imiş.

Taş devrinde asansör.

— Özür dilerim efendim, kocanız üç yatak ötedekidir.

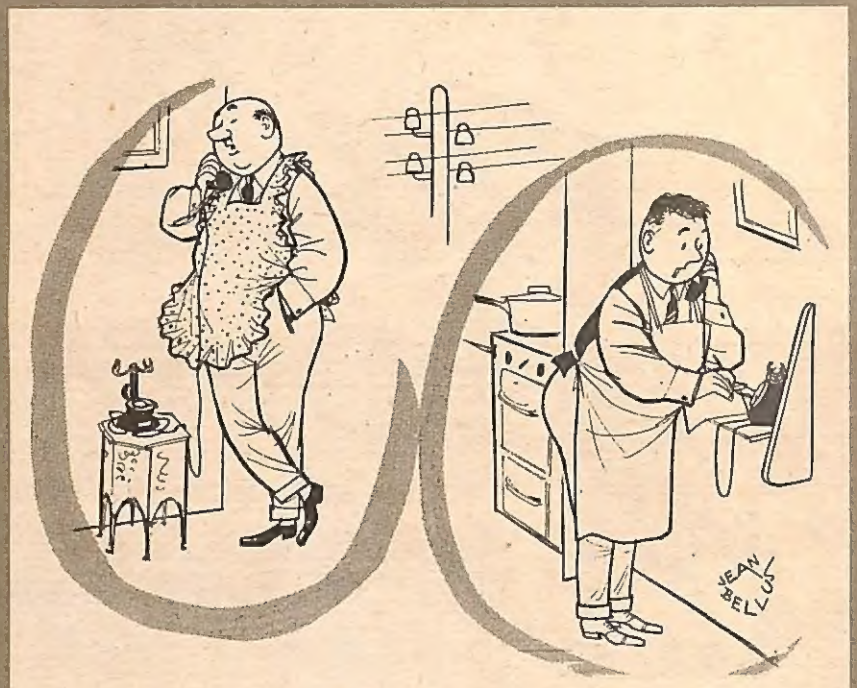

— Soğanla kuşbaşı eti iyice kavurduktan sonra biraz su ilâve edersin...

Sular kesilince.

NEODENT
DİŞ MACUNU

En cazip tebessümü sağlar!

REKLAM MORAN